

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikoje Valstybės, Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už šuvenų Valstybės \$1.50

Apskeltimų kainų klausit laišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 22

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, MAY-GEGUŽES 29 D. 1940 M.
"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

METAI XXXV

Belgijoj Sunaikinta Visa Aliantų Armija ir Ginklai

TENAI BUVO APSUPTA APIE 1,000,000 KAREIVIŲ

Atskiri belgų vadai nori dar gintis, bet karaliaus jau liepė kariuomenei padėti ginklą.

Leidžiant šį "Keleivio" numerį spaudon radijas pranešė, kad Belgijos karalius Leopoldas, kuris iki šiol buvo su savo armija vokiečių apsupty, nutaręs jau pasiduoti ir liepęs savo armijai atiduoti ginklus priešui, nes laikyti toliau būtų tik beprasmiškas kraujo liejimas ir šalies naikinimas. Radijas tačiau sako, kad kai kurie armijos vadai karaliaus įsakymui esą priešingi ir projektuoja steigti naują valdžią, kuri galėtų tęsti karą toliau.

Bet neišrodo, kad vokiečių orlaiviams ir liepsnaisvaidžiams belgai galėtų ilgai priešintis. Francuzai su angliais buvo pradėję kontratus ir stengėsi apsupėti savo draugus Belgijoj išlaisvinti. Tenai esą apsupta apie 1,000,000 jungtinės aliantų armijos ir daugybė ginklų. Tačiau išlaisvinti juos iki šiol nepavyko. O vokiečiai daužė juos visomis savo priemonėmis dieną ir naktį. Anksti pereito nedidelio ryto prasidėjo toks baisus puolimas, kokių karo istorija da nežinojo. Šita furija tęsėsi ištisą šio pamedelio dieną, ištisą naktį ir ištisą šitą utarninką. Visam apsupam plote nebeliko vietelės, kur nekrėstų bombos. Šito aktyvaizdoje Belgijos karaliaus ir nutarė pasiduoti. Jeigu armijos vadai jo nepaklausys ir norės gintis toliau, tai jie bus sunaikinti.

Taigi šiaip ar taip, išsigelbėti šitai milijoninei aliantų armijai Belgijoj jau mažai vilties. O jos išbraukimas reiškia baisų jiems smugį. Ją sunaikinę, vokiečiai galės drąsiai žygiuoti į Paryžių arba pulti Angliją, kuri nuo Francuzijos pakraščio yra tik už 22 mylių. Todėl Francuzijos ir Anglijos sostinėse kilo jau tikras sumišimas. Anglijoj jau įvesta karo diktatura ir "penktajai kolonai" paskelbta mirtis. Generaliniam štabui paskirtas naujas viršininkas. Francuzijoj pašalinta 15 generolų. Kas valandą didėja pavojus, kad Francuziją gali užpulti da ir italai. Eina gandai, kad Mussolinis esąs pasirošęs pradėti karą jau birželio 2 dieną.

Tuo tarpu musiai eina tokiu būdu, kad upių vanduo jau raudonas nuo žmonių kraujo. Francuzai sako, kad jų ugnis skinauti priešą kaip volę, bet žmonių gyvybės vokiečių karo vadovybė jau nebepaiso. Ji varo kareivius į ugnį dėsėtkais tukstancijų. Kai vieni krinta, tai per jų lavonus eina kiti. Francuzai prisipažįsta, kad jų pačių nuostoliai taipgi baisūs.

Kanados parlamentas paskyrė karo reikalams \$700,000,000.

BAISŲS MUSIAI PADANGESE.

Paskutinėmis dienomis pradėjo smarkiai veikti anglų aviacija. Kasdien anglų orlaiviai puola vokiečių pozicijas, bombarduoja jų sandėlius, transportus ir kaulajai su priešų lėktuvais. Kaip Associated Press korespondentas sako, anglai pradėjo oro "Blitzkriegą" prieš vokiečius. Anglų orlaiviai puola vokiečius iš Francuzijos ir iš Anglijos. Pereitą nedidelį anglai sakosi numušę 40 vokiečių orlaivių, o subatę—20. Vadinas, per dvi dienas sunaikinę 60 priešų lėktuvų, o patys netekę 18. Bet vokiečiai sako, kad jie per tas dvi dienas nukirtę 59 aliantų orlaivius.

Visi Francuzai Aprupinti Dujakaukėmis

Per dabartinį karą iki šiol da nei viena pusė nėra vartojusi nuodingų dujų. Tačiau visi Francuzijos kareiviai ir civiliai gyventojai yra aprupinti dujakaukėmis, kad reikauti esant galėtų tuojau jas užsidėti. Manoma, jog vokiečiai bijosi nuodingas dujas vartoti, dėl to, kad tuomet ir francuzai su angliais bus panaudotų. O nuodingos dujos yra labai pavojingos tankams, nes įsiurbusios į tanką jos suparalizuoja esančius jame žmones. Todėl, manoma, vokiečiai ir vengia šitos priemonės. Francuzijoj jau ir dabar pasigirsta reikalaivimų, kad apsigimimo tikslams būtų vartojamos nuodingos dujos.

ANGLIJA PASAUKE DA 600,000 VYRŲ.

Šį pamedelį Anglijoj pašaukta armijon da 600,000 vyrų. Tai bus iš viso paimta jau 3,000,000 vyrų Anglijos armijon.

KAIZERIO ANUKAS UZMUSTAS.

Šį pamedelį Belgijoj mirė nuo žaizdų kaizerio sunaus Friedricho Wilhelmo sunus. Tai jau antras Hohenzollernas krinta šiame kare. Vienas buvo užmuštas Lenkijoje.

Vėliausios Žinios iš Karo.

BELGIJOS KABINETAS PASALINO KARALIŲ.

Belgijos premjeras Pierlot paskelbė per radiją, kad Belgijos karalius Leopoldas esąs pašalintas nuo sosto ir jo įsakymai armijai pasiduoti neturį reikšmės. Visi armijos kareiviai ir viršininkai pasiuosuojami nuo duotos karaliui priesaikos. Jis prasizengęs valstybei, nes prieš kabineto valią susidėjęs su priešų ir užvedęs su juo derybas. Vienas žmogus negalįs valstybės likimo spręsti. Karaliaus žodis be ministrų parašu neturį reikšmės. Tai esąs pagrindinis Belgijos konstitucijos dėsnis.

Kanada Pradedą Karą "Visais Frontais."

Kanada eina žingsnis į žingsni su Anglija. Tiesa, darbo ir kapitalo konskripcijos, kokia jau yra įvesta Anglijoj, čia kol kas da nesimato. Bet šiaip jau karo ruošą eina "visais frontais." Pereitą savaitę pradėta rekrutuoti jauni vyrai laivyno tarnybai. o šią savaitę turėjo prasidėti naujų jokių ėmimas jau trečiai armijos divizijai. Eina taip pat kalbos, kad greitai laiku busią paskelbti kursai lakunams ruošti.

Apie priverstiną kareivavimą kol kas nėra kalbama, nes abidvi didžiosios partijos, liberalai ir konservatoriai, eidamos į parlamento rinkimus iškilmingai pasizadėjo stoti prieš privalomąjį kareivavimą. Tačiau visi pripažįsta, jog netolimoj ateityje gali susidaryti tokios sąlygos, kad šito pasizadėjimo nebus galima išlaikyti ir konskripciją reikės vykinti "visais frontais"—reikės imti karui netik savanorius, bet lygiai visus vyrus ir visus kapitalus.

Valdžios diktatura jau pradeda reikštis ir dabar kai kuriose srityse. Pavyzdžiui, visiems amunicijos ir ginklų fabrikams pereitą savaitę buvo išsiuntinėtas telegrafų įsakymas dirbti 24 valandas į parą ir 7 paras į savaitę. Tai reiškia, kad tuojau turi but pasamdyta prie tų darbų dar 15,000 darbininkų.

Ir Kanados darbininkai atsiliepė į šitą patvarkymą visai palankiai. Toronto ir Montreale siuvėjų unijos (Amalgamated Clothing Workers) tuoj mušė telegrafu pranešimą centralinei valdžiai, kad jos apsiima dirbti šventadieniais, nereikalaujamos užtai didesnio atlyginimo.

Panašių pareiškimų būvę gauta iš orlaivių pramonės darbininkų ir iš kitų unijų.

Airija Ispėja Priešus

Airija staiga pajuto ir sau karo pavojų. Pradėjo eiti gandai, kad jos žemėn gali nusileisti iš oro vokiečių paraišutininkai, kuriems tuojau padėsiant "penktajai kolonai," tai yra, saviškiai išdavikai. Todėl Airijos prezidentas De Valera kreipėsi į piliečius, ragindamas juos padėti policijai suimti kiekvieną išdaviką, ir po draug jis ispėjo "svetimus priešus," kad jie nedrįstų Airijon listi, nes ji esanti pasiruošusi ginti savo laisvę ginklu.

90 ORLAIVIŲ BOMBARDAVO KINIEČIŲ SOSTINĘ.

Pereitą nedidelį 90 japonų orlaivių per 4 valandas metė bombas į laikinąją kiniečių sostinę Čunkjaną. Kiniečių artilerija smarkiai užpuolikus šaudė, bet nenu-mušė nei vieno.

Fasistų Arestai Anglijoj.

Pereitą savaitę Anglijoj prasidėjo fasistų areštai. Suimtas ir pats vyriausias jų lyderis Mosley. Bet komunistų anglai kol kas neliečia. Mat, Londonas tikisi susitaikyti su Maskva.

Prezidentas Pasmerkę Kirsintojus

Nurodė taipgi, kiek kainuoja orlaiviai, tankai ir kiti ginklai.

Prezidentas savo kalboj pereitą nedidelį aiškino, kiek kainuoja karo orlaiviai. Esą, "nuo 1933 metų mes esame nupirkę iš viso 5,640 karo orlaivių. Žinoma, daug iš tų, kurie buvo nupirkti 4, 5, 6 ar 7 metai atgal, jau nusidėvėjo arba paseno ir turėjo but atmesti. Gi orlaiviai kainuoja pinigą—ir daug pinigų! Pavyzdžiui, keturių motorų tolimo skridimo bombanešis kainuoja \$350,000; vienas moderniškas greitas kovos lėktuvas kainuoja \$133,000, o vidutiniskais bombanešis—\$160,000."

Viena moderniška 3 colių priešlėktuvinė kanuolė kainuoja \$40,000. Tokių pabuklų Amerika dat "tiniu laiku turintį 1,700, o 1933 metais turėjo tik 355 senoviskų priešlėktuvinių kanuolių.

1933 metais Amerika turėjo 48 moderniškus tankus, o dabar turi 1,700. Kiekvienas tankas kainuoja po \$46,000.

Šitas skaitlines prezidentas nurodė visuomenei atskaidamas į republikoniskų demagogų daromą priekaištą, buk Roosevelt valdžia esanti apsilėdusi ir iki šiol nieko nedarė šalies apsaugai. Ir kartų jis gerai užteptiems veidmainiams, kad kirsindami visuomenę prieš valdžią jie patys ardo šalies vieningumą ir silpnina jos atsparumą galimiems pavojams.

Cia jis prisiminė ir "penktąją koloną," visokius priešvalstybinius gaivalus, kurie tarnaudami svetimoms val-

Amerika Pristatė Jau 2,300 Orlaivių.

"New York Times" praneša, kad iš 6,100 orlaivių, kuriuos aliantai yra užsąkę Amerikos dirbtuvėse, 2,300 mašinų jau padaryta ir pristatyta. Anglija iki šiol yra užsąkusi cia 3,100 lėktuvų, o Francuzija—3,000. Francuzijai gaminami greitieji kovos orlaiviai, o Anglijai—dideli daugmotoriniai bombanešiai. Dabar francuzai su angliais norį užsąkti da 4,000 orlaivių. Tai būtų jau 10,100 orlaivių vien tik iš Amerikos.

Bet yra žinių, kad Vokietijos fabrikai pastato per mėnesį daugiau orlaivių, negu Amerika, Francuzija ir Anglija sudėtos kruvon. Todėl Rooseveltas ir pareikalavo, kad šios šalies aeronautikos pramonė būtų išplėsta iki 50,000 orlaivių per metus.

KARAS BUSIĄS PABAIGTAS RUGPIUCIO MĖNESI.

Siųsdamas jaunas savo fasistus į karo lauką, Hitleris pareiškė, kad rugpiucio mėnesį jie jau galėsį sugrįžti namo. Tai reiškia, kad per du mėnesius jis tikisi karą užbaigti.

Amerika Ruoš 50,000 Lakunų.

Bus organizuoti 3 mėnesių skraidymo kursai.

Prezidentas Rooseveltas pasakė spaudos atstovams, kad jis tuoj prašysis Kongresą paskirti pinigų lakunams lavinti. Sekančiais fiskaliais metais, kurie prasidėda nuo 1 liepos, busią organizuoti 3 mėnesių skraidymo kursai, kad paruošus 50,000 lakunų karo laivynui ir armijai.

Kandidatai į tokius lakunus busią imami iš trijų šaltinių, butent:

1. Iš 435 kolegijų ir kitų mokyklų, kuriose yra įvestas militarinis mokymas.
2. Iš tų piliečių, kurie jau turi arba yra turėję lakuno laisnį.
3. Iš tų jaunų vyrų (18-25 metų amžiaus), kurie nėra buvę kolegijose, bet nori but pasirošę tarnauti aviacijoj, kuomet ateis reikalas.

Tokių kursų orgnizuosiąs CAA (Civilinės Aeronautikos Autoritetas), kuris ir dabar jau lavina 10,000 lakunų. Toliau busią įsteigta apie 550 punktų po visą šalį, kur tokie skraidymo kursai bus duodami. Šito sumanymo planas dar nesąs gatavas, bet jau baigiamas ir greitai laiku prezidentas patieksiąs jį Kongresui užgirti. Tuomet busią nuroyta ir kiek tokiems kursams reikės pinigų.

Išrado Naują Ginklą Prieš Tankus?

Šiomis dienomis Amerikon atvyko Šveicarijos orlaivių kompanijos prezidentas Antoine Gazda, kuris sakosi išradęs naują ginklą tankams naikinti ir parduoti jį Francuzijai. Tas ginklas esanti greitai sąujamoji kanuolė, kuri kulkašvaizdžio principu ir šaudant per orlaivio propelerą 2 centimetrų (beveik colio) sviediniais. Bandymai parodė, kad tie sviediniai pramuša 2 colių storumo plieną. Tai gi joks tankas prieš tą kanuolę neatsilaikysiąs. Nerdamas žemyn orlaivis paleidžia per propelerą srovę tokių kulpių ir tankui buna galas. Išradėjas sako, kad dabar francuzai deda tas kanuoles į savo orlaivius.

AMERIKA STATYSIANTI 122 LAIVU.

Senatorius Walsh sako, kad Amerikos ginklavimosi programoj esą numatyta 122 nauji karo laivai.

Naciai, Komunistai Neteks Darbų Amerikos Pramonėj

"PENKTAJAI KOLONAI" SKELBIAMA MIRTINGA KOVA.

Fabrikantai taipgi suvaržomi; jiems draudžiama samdyti streiklauius ir provokatorius.

Šį pamedelį Jungtinių Valstijų senatas priėmė bi-lių, kuriuo draudžiama samdyti prie tarpvalstijinių darbų Komunistų Partijos ir nacių "Bundo" narius. Gi darbdaviams bilius draudžia vartoti streiklauius, provokatorius ir kitokias priespaudos priemones. Bilius priimtas 47 balsais prieš 20 ir tuoj perduotas atstovų rūmams.

Sis bilius išaugo iš ilgų senatoriaus La Follette'o piliečių laisvės tyrinėjimų. Surinkęs daug faktų, kaip stambios kapitalistų korporacijos laužo streikus, samdo provokatorius ir galvažudžius unijoms ardyti, senatorius La Follette įnešė senatan bilį uždrausti fabrikantams ir kitiems darbdaviams vartoti šitokias barbariškas priemones prieš darbininkus. Bet reakcininkai tuojau pridėjo prie to biliaus "pagerinimą," kad tarpvalstijinėj pramonėj darbdaviams būtų draudžiama samdyti komunistus ir nacių. Darbdavis, kuris nusikals šitam "pagerinimui," tai yra, kuris pasamdys prie darbo komunistą ar nacių, baudžiamas \$10,000 pinigais ir 5-kiais metais kalėjimo. Ir taip šitą bilį senatas priėmė. Nėra abejo-nės, kad ji priims ir atstovų rūmai, nes "penktajai kolonai" dabar pradėdama skelbti mirtingą kovą, o prietos "kolonos" pirmoj eilėj priskaitomi komunistai su naciais.

Tarpvalstijinė pramonė, kuriai taikomas šitas bilius, yra kiekviena pramonė, kuri įeina iš vienos valstijos ribų. Pavyzdžiui, geležinkeliai, laivininkystė, telefonas, telegrafas, kasyklos, geležies ir plieno dirbtuvės, automobilų industrija, mėsos ir kitų maisto produktų gamyba, audinycios, drapanų siuvyklos, aliejaus pramonė ir daugybė kitų.

Visose šitose srityse komunistai ir naciai turės netekti darbų, jeigu šis bilius virs įstatymu. O kad jis virs įstatymu, tai abejoti netenka, nes Amerikos valdžios, spaudos ir visuomenės nusistatymas prieš "penktąją koloną" jau pradėda siekti isterijos laipsnio. Štai, Kongreso atstovų rūmai vienbalsiai užgryė Rooseveltto sumanymą, kad imigracijos žinyba būtų atimta iš Darbo Departamento ir pavesta Justicijos Departamentui, nes šis turi slapty agentų organizaciją ir geriau gali sekti "penktąją koloną." Justicijos Departamentas dabar ims visų nepiliečių pirštų antspaudas.

Taip pat didžiausiu karščiu atstovų rūmai priėmė rezoliuciją, kuria visiems komunistams ir naciams ati-

mama WPA pašalpa. WPA darbams paskirta 1,111,754,900 ateinančiai dvylikai mėnesių, bet įrašyta taisyklė, kad visi bedarbiai, kurie priklauso komunistų ar nacių organizacijoms, turi but iš WPA darbų pašalinti. Prezidentui pasirašius, šis įstatymas pradės veikti po 10 dienų. Šitas smugis taikomas irgi "penktajai kolonai."

Mūsų skaitytojams, be abejo, bus įdomu žinoti, kaip atsirado "penktosios kolonos" vardas. Jis gimė Ispanijoj. Kai fašistų generalas Franco nutarė pirmu kartu atakuoti sostinę Madridą, kur laikėsi demokratinės respublikos vyriausybė su parlamentu, tai jis savo kariuomenei padalijo į keturias dalis, pavadinamas jas "kolonomis." Bet Madrido darbininkai ir lojalūs kareiviai tas kolonas nuo Madrido atrėmė. Gen. Franco mėgino atakuoti Madridą kelią kartų, bet kiekviena sykį buvo atmušta. Tuomet jis pasakė, kad anksčiau ar vėliau Madridas vistik būsiąs paimtas. Jį paimsianti jo "penktoji kolona." Šituo vardu jisai pavadinu tuos respublikos išdavikus, kurie dirbo jo naudai Madrido viduje. Ir ištikrųjų ta "penktoji kolona" daug jam pagelbėjo.

Tas vardas buvo jau užmirštas. Bet štai, Vokietija pradėda grobti mažesnes valstybes, ir visur nacių armijai padėda tų valstybių išdavikai iš vidaus. Austrijos naciai paruošė Hitleriui kelią į Austriją; Čekoslovakijos naciai padėjo jam užpuolant Čekoslovakiją. Dabar tas pats atsitiko Danijoj ir Norvegijoj. Savi išdavikai padėjo svetimam priešui. Čia ir atsimsinta "penktosios kolonos" vardas. Ir dabar jis jau vartojamas visur. Juo vadinami visi priešvalstybiniai gaivalai, o ypač tie, kurie turi didelių simpatijų svetimoms valstybėms, kaip, pavyzdžiui, komunistai—Stalino Rusijai, o naciai—Hitlerio Vokietijai.

Taigi Amerikoje dabar ruošiami prieš "penktąją koloną" įstatymai taikomi pirmoj eilėj prieš komunistus ir nacių. Apie kun. Coughliną ir jo "krikščionių frontą" visai nekalbama.

KAIP ITALIJA PADEDA VOKIETIJAI.

Italijos fašistų propagandininkas Virginio Gayda givriasi savo laikrasty, kad Italija ir nekariaudama daug padėda Vokietijai. Esą, bi-jodamiesi Italijos, aliantai yra priversti dabar laikyti 1,200,000 kareivių armiją Italijos pasieniuose. Jeigu ne Italija, jie galėtų šitą armiją dabar pavartoti prieš Vokietiją.

TRYŠ LAIVAI SUZEISTŲ ANGLŲ.

Pereitą savaitę Anglijon atėjo iš Francuzijos 3 dideli laivai, pilni suzeistų Anglijos kareivių.

Which is the luckier bride?

JOANOS VYRAS PASISKOLINO \$500, kada jis vedė, užmokėję už honeymoon ir pradėję įrengti namą. Jis atmokėjo tą sumą 12 lygmeniu mėnesiais mokėdams. Jam tai kainavo \$37.92, skaitant 14%—tik atėjus laikui mokėti pasiskolintą pinigą, persitvėrė, ir apsidraudė lėšas.

JIE PRADĖJO SU \$43.35 MAIAU

DOROS VYRAS TUREJO SUTAUPES \$500, pirmą dieną vedė, kad apsimokėti už vestuvių tulpes ir įrengti savo namą. Jis sudėjo pinigų į sėvimo banką 12 lygmeniu mėnesiais mokėdams. Bankas jam atmokėjo \$5.43 — 2% palūginis. Bankas jam atskaitė minimum dividendus iš Mutual Savings Banko, Massachusetts Valstijoje.

JIE PRADĖJO SU \$43.35 DAUGIAU

BEABEJO, jūs pripažinsit laimingesnę jaunavedę, kurios vyras buvo sutaupęs. Taupomas — ir galėjimas taupyti — kaip mes visi žinome, tai svarbiausias gyvenimo ir tikrasis faktas, kad dabartiniu laiku plati tautos apvalvalga patikrina, kad septyni iš dešimties vedybinių barinių yra pinigai.

Bukit protėingi — taupykit pirmą išleidimo. Atidėkit paskirtą sumą kas mėnesį — ir gaukite nuosimintį — vietoj atmokėt sumą kas mėnesį ir netik negauti nuosimintio, bet nuosimintį pirmokėt.

Kiekvienam jaunavedžiui mes sakome — bukit laimingesni, pradėkit taupyti dabar jusy arčiau — Mutual Savings Banke. Dėkies jums tų milijonų, kurie taupo reguliariai — turėkite extra dolerį kuomet jums reikės.

Mutual
SAVINGS BANKS
of Massachusetts

TAUPYKIT KUR MATOT ŠIA SYME

Operuojam
išimtinai
depozitorij
nuodai

Depozitai
Apdrausti
pagal
Massachusetts
Įstatymus.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Kaip kriaucių Amalgameitų Unijos 54 skyrius minėjo 25 metų jubilėjų.

"Keleivio" skaitytojai jau žino, kad siuvėjų unijai A. C. W. of A., šimtmet sukako 25 metai kaip ji įsikūrė. Ypatingai tuo susidomėjo New Yorko siuvėjai, nes pirmoji Amalgameitų Unijos konvencija buvo New Yorko mieste. Visi lokalai todėl suskato ruošti visokių parengimus, kad atžymėtų savo unijos 25 metų sukaktį. Nuo to neatšilikio ir mūsų lietuvių 54 lokalas, kuris turi virš 11 šimtų narių; jis surengė koncertą ir sukvietė gana žymias meno spekas.

Koncertas įvyko 19 gegužės, Klaščiaus svetainėje. Žmonių buvo gana daug. Bet jų galėjo būti daug daugiau, nes tikėtą išplatinta daugiau kaip 2,000, o koncerte dalyvavo apie 1,700 žmonių.

Kaip keturios po pietų F. Milašauskas atidarė koncertą, pasakydamas trumpą bet gražią prakalbėlę. Nuvietės, kaip per tuos 25 metus mūsų Amalgameitų unija išaugo į milžinišką organizaciją, jis pridūrė, kad 1914 metais kuriantis mūsų Amalgameitų unijai, Europoje užliepsenojo visaprasaulinis karas. Dabar, girdi, minint mums 25 metų sukaktį, Europoje vėl siaučia karas, vėl žudynės, vėl naikintos mažos valstybės, kurios buvo atgijusios po perito pasaulinio karo. Nepaisant karo audrų, mūsų unija žengia jau į antrus 25 metus. Kaip pirmieji mums 25 metai buvo kovų metai, taip ir antrieji 25 metų pradžia nerami. Bet mes, kriaucių, nenuleisime rankų; kaip kovojome, taip ir kovosime už geresnį ir laimingesnį rytoj!

Operetės Choras po vadovystę V. Tamkiutės sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus ir kelią liudies dainelių. Choras nevaišai mažas, bet stingingas. Tenorai, altai neblogi. Kaip klausaisi chorą dainuojant, taip ir matai, kad jis jaunutis, nedrąsus. Negalima sakyti, kad choras nemoka dainuoti. Moka! Bet nedaro tokio įspūdžio, kaip turėtų būti. O turėtų būti daugiau gyvumo pačiame chore.

Margareta Digrytė solo sugriežė kelias gražius numerius smuiku. Ji gabi smuikininė. Jos užsilaikymas ant scenos kaip tikros artistės. Tai jauna ir talentinga lietuvaitė, kuri gali pasiekti aukšto išsilavinimo smuikavime. Ją turėtų lietuviai dažniau užkviesti į savo parengimus priežiūti.

Darata Bubnytė yra klasiškų šokių šokėja. Ji jau ne pirmą kartą mūsų lietuviams šoka ir publika ją myli. Iš jos kada nors bus scenos žvaigždė, nes turi šokiuose neišpasakytą gabumą.

Apreiškimo o parapijos choras, po vadovystę p. Jankaus, sudainavo kelias liudies dainas. (Tiesa, buvo "K." mano parašyta, kad dainuos Karalienės Angelių Choras, bet turėjo būti, kad dainuos Apreiškimo parapijos choras. — V. K.)

Reikia pasakyti, kad nors choras bažnytinis, bet puikiai išlavintas! Jam niekur ir netruksta: basai geri, altai, tenorai taip pat savo vietoje. Vieni žodžiu: puikiais choras! Choras gana didelis ir, matyt, pripratintas dainuoti prieš publiką. Visų veiduose žėrė sypseną,

o tas daro chorą gyvu ir maloniu.

To paties choro dvi narės — Adelė Dragunaitė ir Angelė Maslauskaitė sudainavo po kelias daineles solo. Reikia ypatingo dėmesio atkreipti į Dragunaitę. Ji turi gražų balsą. Jos pirmas pasirodymas mišrioje publikoje tuojaus patraukė į save žiūrovų atydą. Visi sakė: "Puikiai dainuoja!" Jos abidvi sudainavo dar porą dainelių duetu.

Lyrietės ir lyraičiai per du kartu šoko lietuviškus tautiškus šokius. Toliau šoko vieną kitą klasikinį šokį. Jie šoka neblogai, tik gaila, kad vis tuos pačius ir tuos pačius šokius. Ar negalėtų lyrietės ir lyraičiai išmokyti ką nors naujesnio? Pagalvokite apie tai.

Jurgis Dirigencius pagrojo akordijonu kelią melodijų. Tai jaunas ir pilnas energijos vaikinukas. Iš jo jau gana geras armonistas.

Birutė Ramoškaitė solo sudainavo kelias gražias daineles. Ji turi gana gražų balsą ir tuojaus savo dainomis užkariavo publiką.

Alex Vasilas, gana plačiai žinomas dainininkas, dainavo labai gražiai.

Pasirodė ir senas Brooklynio Aido choras. Bet senų veteranų chore jau nesimato; apie 95 nuosimčiai choriečių jau jauni žmonės. Jų mokytoja, Aldona Žilinskaitė, taipgi jauna. Choras nedidukas. Basų kaip ir nėra. O buvo laikai, kada Aido choras buvo pažiūba mūsų Brooklynio ir visoje jo apylinkėje. Kaip kas sako, kad čia nevisi choriečiai dalyvavo, tad užtai choras ir išrodęs toks kuklus. Bet tai da blogiau. Nes kiekvienas choras, kuris eina į koncertų programas pildyti, susimobilizuoja, pasiruošia, o pas mūsų aidiečius disorganizacija, gera jų dalis nesurenka net programos pildyti. Tai jau blogai...

Man atrodo, kad kol Aido chorą kontroliuos laisviniai vadai su savo "linijomis", tol choras sirgs džiūva. Tiesa, jis sudainavo neblogiausiai, bet kiek iš jo buvo laukta, tai toli gražu nuo to.

Kriaucių jubilėjų koncertas visais atžvilgiais patiko; publikos buvo daug ir programa išpildyta gana gerai, tai ko daugiau reikia. Koncerte buvo A. C. W. of A. delegatų iš Chicago, Bostono, Baltimorės ir Rochesterio. Jie visi džiaugėsi, kad Brooklynas jų nepamiršo, pakvietė į Amalgameitų konvencijos į savo koncertą.

Vytautas Katilius.

LEWISTON, ME.

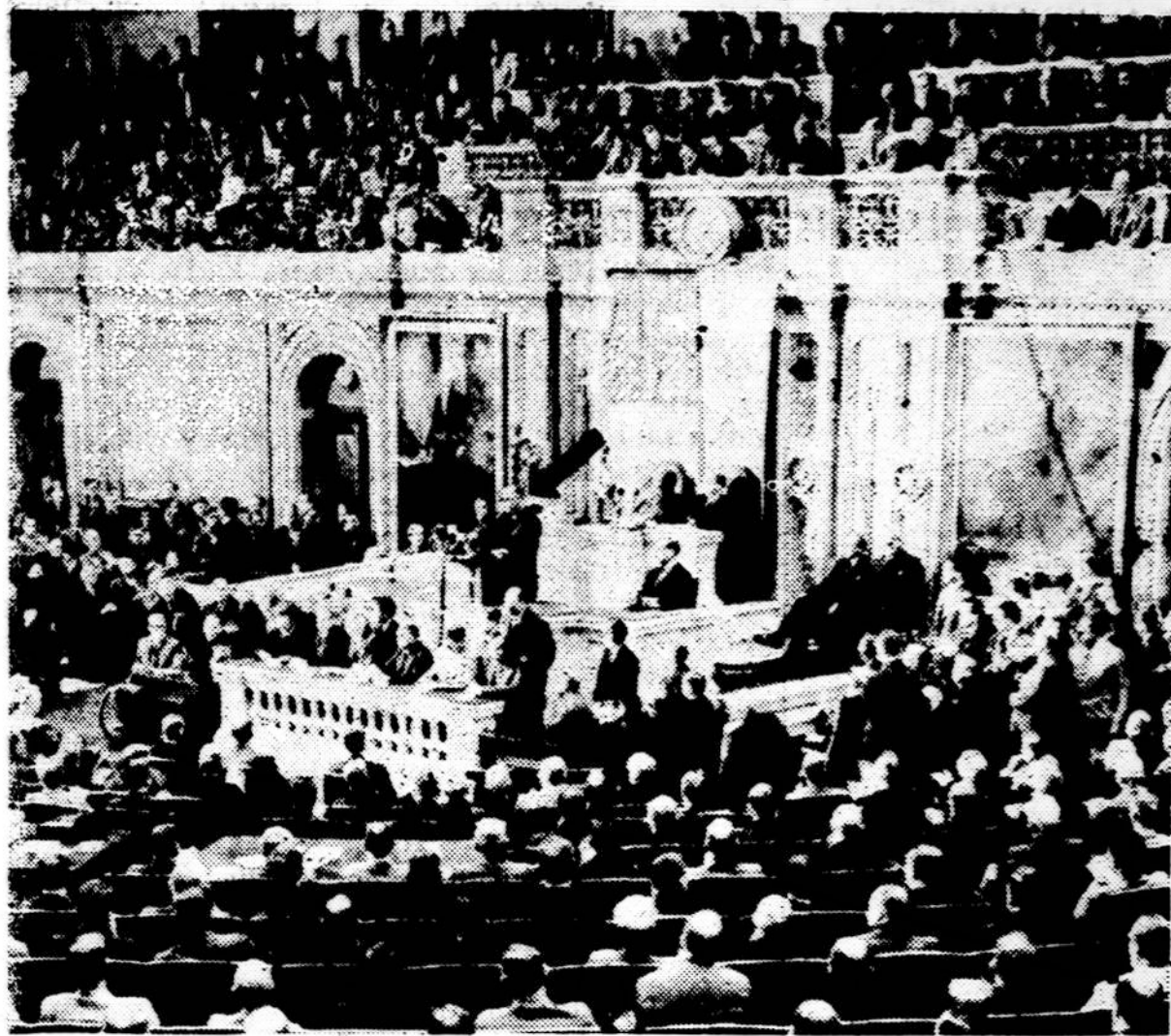
"Lawn party."

P. J. Ona Baltrušaitė.

Giminės ir draugai surengė 19 gegužės dieną "lawn party" p. lei Onai Baltrušaitėi ir Jamesui Allenui, ku-

Rooseveltas Sako Prakalbą Kongrese

Juoda rodyklė paveikslu vidury parodo prezidentą Rooseveltą kai jis anadien sakė Kongrese prakalbą, reikalaujamas dar vieno biliono dolerių apsiginklavimo reikalams ir nemiau kaip 50,000 orlaivių per metus. Šiems reikalavimams Kongresas karštai pritarė. Ginklavimosi planai duosį pusei milijono žmonių darbo per kelis metus.

GARDNER, MASS.

Moteryų Klubo koncertas.

Gegužės 12 d. vietos Moterų Klubas buvo suruošęs koncertą "Motinos Dienai" paminėti. Programa buvo išpildyta gerai. Ypač publiškai patiko dreg. Igno Kubiliuno dainos. Klubas dėkoja kaip veikėjams, taip ir publiškai, kuri taip gausiai atsilankė.

Programoj buvo ir originalių dalykų. Alice Strausienė perskaitė paskaitelę apie "Motinos Dienos" reikšmę. Ji taipgi parašė žodžius duetu "Ilgėjimas Jautas nystės". Lucy Evaniuk parašė šita programai "Išdykę Vaikai" ir "Motinos Meilė". Komitetas paruošė dekoracijas ir kostiumus mergaitėms.

Drg. Kubiliuno dainoms pianu pritarė Elena Redekaitė, vietinė mergaitė. Ji jau pasižymėjusi pianistė Gardnery.

Moterų Choriui akompanavo Elzbieta Žekonienė.

Šis koncertas parodė, kad moterys gali veikti bendrai nežiūrint pažiūrų ir įsitikinimo skirtumų. Prie mūsų Klubo priklauso daug moterų, kurios eina bažnyčion ir kurios yra visai laisvos. Turime 52 narias ir visos gražiai veikiame išvien.

Koncerto komitetan įėjo: Alice Strausienė, Marė Šliakienė, Helena Netzel, B. Vaitiekienė ir Lucija J. Evaniuk.

Vakariene po koncerto taipgi gerai išėjo. Svečių buvo iš Brooklyn, Worcesterio, Atholio ir Fitchburgo. Vakarienes komitetan įėjo: Marė Šliakienė, A. Sargotienė, O. Balčikonienė, S. Baltušnikienė, E. Akrungilevičienė ir M. Baranauskienė.

L. J. E. Lietuviai pasveikino Lloyd George'ą.

Šiomis dienomis sukako 50 metų kaip Anglijos parlamente veikia liberalų vadovas Lloyd George. Ta proga Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras nusijuntė jam šitokią pasveikinimo telegramą:

"Heartiest congratulations on your fiftieth anniversary of parliamentary work. Our deepest gratitude for your recognition and interest shown in behalf of the Lithuanian Nation."

Pasirašė: Pikielis, Karpius ir Trečiokas.

Lietuvis Suminkytas į Duoną.

Jonas Valaitis Chicagoje pateko į mašiną tešlai minkyti.

"Naujienos" praneša iš Chicago šitokią atsitikimą:

Gegužės 22 dieną, 2 valandą popiet, Chicago Bridgeporte tragiškai žuvo Jonas Valaitis, 55 metų amžiaus lietuvis, gyvenęs adresu 817 West 37th st.

Jis įkrito į duonos minkymo mašiną Luko kepykloj, ir joje buvo mirtinai su-triuškintas.

Jonas Valaitis gavo darbą kepykloj tik porą dienų atgal. Buvo paimtas kaip ekstra darbininkas. Bepildamas mašinos miltų ir minkymo mašiną jis prarado lygsvarį ir su visu maišu patį į mašiną įkrito. Vaizdas buvo baisus.

Kuno nebuvo galima iš mašinos išimti, tad reikėjo šauktis policijos ir ugniagesių. Jie nelaimingo žmogaus likučius išėmė iš mašinos išdegindami joje acitelinu skylę.

IŠ MAŽAI ŽINOMOS LIETUVIŲ KOLONIJOS.

Edmonton, Alta., Kanada.

Mūsų lietuvių kolonija negausi ir beveik visi, išskyrus 3 šeimas, susideda iš po didžiojo karo imigrantų. Turime 14 šeimų fermerių, 2 biznierių, gi kiti dirba kasyklose, skerdyklose ir krautuvose. Apskaičiuojama, kad Amerikos lietuvių spaudos, atleidavo dar "Pasaulio Lietuvis" ir "Karys", kurių dabar nebegauname. Gegužės 12 dieną buvo iškilmingai atidaryta lietuvių mokykla. Po Kanados ir Lietuvos himnų, buvo anglų lietuvių kalba deklamacijos, prakalbos ir sveikinimai, tarp jų ir Lietuvos gen. konsulo iš New Yorko, vėliau tautiški šokiai ir užkandžiai. Susirinkusiems svečiams taip patiko, kad labai nenoromis išsiskirstė. Tai retas pokilis mūsų kolonijoje.

J. Klajunas. Rock Creek, Ohio. Siunčiu \$2 kad ir toliau galėčiau džiaugtis "Keleiviu." Nelink prie nazių, jeigu ruskiai-bolševikai užpuola nekaltus žmones, pliek jiems kailį. Visoks užpuolikas yra rasbaininkas. Visi lietuviai turėtų skaityt "Keleivį."

Keidė Trakimas. CIO unija iššaukė streiką apie 400 darbininkų iš Dill Manufacturing Co. Unijos vadai sako, kad kompanija nesilaiko sutarties, kurią pasirašė su unija. Sutar-tyme yra pasakyta, kad kompanija pakels dešimtis centų į valandą savo darbininkams ir duos apmokamas vakacijas. Bet dabar ji nenori to pildyti. Todėl unija ir paskelbė streiką. Minėtoji dirbtuvė dirba apie 120 moterų ir merginų, ir apie 250 vyrų.

Streikas. CIO unija iššaukė streiką apie 400 darbininkų iš Dill Manufacturing Co. Unijos vadai sako, kad kompanija nesilaiko sutarties, kurią pasirašė su unija. Sutar-tyme yra pasakyta, kad kompanija pakels dešimtis centų į valandą savo darbininkams ir duos apmokamas vakacijas. Bet dabar ji nenori to pildyti. Todėl unija ir paskelbė streiką. Minėtoji dirbtuvė dirba apie 120 moterų ir merginų, ir apie 250 vyrų.

CLEVELANDO ir APIELINKES ŽINIOS

Gerins kelius.

Gegužės 14 dieną piliečiai nubalsavo išleisti bondsus \$4,500,000 sumai. Pini-gai reikalingi kelių pataisy-mui Cuyahagos apskrityje. Šitie keturi ir puse milijonų dolerių takų daug nepakels, nes bus atmokami per daugelį metų ir po labai mažą sumą. Prie to da pridės valstija ir federale valdžią apie \$10,000,000 prie-tų darbų. Tokiu būdu kelių pagerinimui bus išleista apie \$15,000,000 tikiai Cuyahagos apskrityje.

Keliai bus žymiai praplatinami ir šviesos pastatys. Bus galima važiuoti po keturias ar šešias mašinas greta. Na, ir tas duos daug darbo daugeliui darbininkų per ilgą laiką.

Streikas.

CIO unija iššaukė streiką apie 400 darbininkų iš Dill Manufacturing Co. Unijos vadai sako, kad kompanija nesilaiko sutarties, kurią pasirašė su unija. Sutar-tyme yra pasakyta, kad kompanija pakels dešimtis centų į valandą savo darbininkams ir duos apmokamas vakacijas. Bet dabar ji nenori to pildyti. Todėl unija ir paskelbė streiką. Minėtoji dirbtuvė dirba apie 120 moterų ir merginų, ir apie 250 vyrų.

Bus Darželio Sąjungos piknikas.

L. K. Darželio Sąjunga rengia pikniką liepos 28 dieną vadinamoj "policmano farmoj." Komisija deda pastangų, kad piknikas būtų geras. Kitos draugijos turėtų apsižiūrėti, kad nesurengtų tą pačią dieną savo piknikų. Kaip žinoma, Darželio parengimus remia visi vietos lietuviai.

Katalikais pagerbė savo veikėją.

Katalikų veikėjos p. P. Glugodienės pagerbimo bankietas įvyko gegužės 12 dieną Youngstowne. Ten jau puotą iškėlė ALRKS, kuopa. Nors ne kurie ir boikotavo šį parengimą, bet publikos atsilankė gana daug. Reikia pripažinti, kad p. Glugodienė yra daug pasidarbavusi vietos lietuvių tarpe.

Bus vakaruškos.

SLA 136 kuopa rengia vakaruškas ir kortavimo vakarą birželio 21 d. Liet. Darbininkų salėj. Šis parengimas daromas delegatų išleistuvėms ir SLA seima. Visi prašomi dalyvauti. Kuopos sekretorius A. Gedgaudas sako, kad tai busias vienas iš smagiausių parengimų.

Nesuskalba pats su savimi.

Kad patenkinus SLA organo redaktorių, tai reikėtų visą susivienijimą aukštyn kojom apversti. Skaitant jo plačius aprašymus ir patarimus, su ta organizacija daryti, ištikrųjų negalima suprasti iš katro galo pradėti. Vieną sykį jis nori, kad viskas būtų naujai perorganizuota, o kitą vietą nori, kad vėl būtų grįžta prie tos tvarkos, kuri buvo 50 metų atgal. Anot tos pasakos, per didelį rastą išėjo žmogus iš krašto.

Teismo rekordai parodo, kad automobilių nelaimės žuvę žmonės daugiausia yra patys kalti. Eidami skersai gatvę jie nesisaugoja. Iš dvylikos areštuotų automo-

bilistų aštuoni bėna išteisinti. Todėl policija žada pėstininkus bausiti lygiai kaip ir automobilistus.

Nėgyvas daiktas, bet dar nepalaidotas.

Amerikos Lietuvių Kongreso skyrius Ohio valstijoje dar nėra formaliai likviduotas, nors nieko jau neveikia per ilgą laiką. Taigi, birželio 2 dieną yra šaukiamas susirinkimas Liet. Darbininkų svetainėj, kur Kongreso skyrius bus panaikintas.

Pereitais metais laikytoj konferencijoj Clevelande buvo nutarta, kad ši pavasarij būtų konferencija Akrono. Bet nekurie komunistškai nusistatę vadai šaukia šį susirinkimą Clevelande. Nežinia, kaip į tai žiūrės kitų kolonijų veikėjai.

Well, kaip ten nebutų, bet bus daug geriau, kad šis klausimas jau bus užbaigtas, nes vienybės jau nėra.

Taigi draugijos, kurios seniau prisidavot atstovus, galite prisijusti ir birželio 2 dieną, o tas pagelbės visą tą reikimą užbaigti ir vėliau nebus jokių nesmagumų. Ižde dar randasi apie dvyliką dolerių, tai reikės nutarti, kur tuos pinigus pasiųsti ir kokią tikslui.

Jonas Jarus.

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIEČIU?

Aiskiai išsulydyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbomis. Antra peržiūrta ir pagerinta laida. Kaina 25c.

BIGGEST MALT VALUE!

BLUE RIBBON MALT EXTRACT

PILNI 3 SVARAI

LENA

• Nėra geresnio malto, kuris būtų lygus senam Blue Ribbon savo tyrumu, gerumu ir kokybe. Jūs gaunate jo 3 pilnus svarus kada paprasote Blue Ribbon Malt—didžiausia malto vertė—vakar, šiandien, visados!

Copyright 1940, Pabst Brewing Company, Milwaukee

BLUE RIBBON MALT

Americas Biggest Seller

Už Kojas Gauna Medalį.

Mussolini prisega medali savo kareivui, kuris Ispanijoje neteko abiejų kojų. Jeigu Mussolini vėl įsivels karan, tai tokių medalių reikės daug.

Didelės Kratos Tarp Kanados Fasistų.

Pagalijau Kanada pradėjo karą prieš Hitlerio "armiją" pas save namie. Gegužės 24 naktį Montreale mieste policija padarė daugybę kratų ir prisikrovė 6 trokus įvairios medžiagos, tarp kurios buvo daugybė Hitlerio svastikų, fotografinės medžiagos, žemėlapių ir kitokių daiktų. Arestų tuo tarpu nebuvo, bet jų gali būti vėliau, kai policija peržiūrės paimtą medžiagą.

Buvo kvičiami daugiausia National Unity Partijos narių namai ir ofisai. Ta partija yra Kanados fasistų organizacija.

Ablyva ant fasistų Montreale padaryta tuojuos po to, kai Londone buvo suimtas Anglijos fasistų erštas Sir Oswald Mosley. Anglijoj dabar jau pradėta kova prieš "penktąją koloniją" ne juokais. Manoma, kad tą patį dabar darys ir Kanada. Montreale kratos buvusios tik pradžia.

ZUVO 30 VEŽIMŲ MENO BRANGENYBIŲ.

Is Paryžiaus pranešama, kad nežinia kur prapuolė Briuselio muziejaus brangenybės, kurios buvo sukrautos į 30 trokų ir išsiųsta į Belgijos ir Francūzija. Tarp jų buvo Rubenso, Rembrandto, Van Dyko kūrinių ir kiti neapkreipiamieji meno turai. Išėjo jau dvi savaitės laiko, kaip labai buvo iš Briuselio išvežti, bet iki šiol niekas nežino kas su jais atsitiko. Galimas daiktas, kad Hitlerio banditai bus juos pagrožę.

ORLAIVIAI NESĄ 30 TONŲ TANKUS.

"New York Times" korespondentas praneša, kad tas "slaptas ginklas", kuriuo Hitleris ne kartą yra gyresis, esąs milžiniškas orlaivis, kuris gali nunešti ir nuleisti kur reikia 30-tonų tanką. Orlaivis turis 200 pėdų ilgio sparnus ir varomas 4-riais motorais, po 1200 arklių jėgos kiekvienas. Šitokiais orlaiviais vokiečiai sugabėję savo tankus į Norvegiją.

5.000.000 ZMONIŲ BĖGA IŠ KARO LAUKŲ.

Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus valdyba Ženevoje išleido pranešimą, kad iš karo laukų Belgijoje ir Francūzijoje pabėgo jau apie 5.000.000 žmonių. Jų namai ir nuosavybė suardyta. Iš Belgijos bėga apie pusę jos gyventojų. Kurie nespejo ar nenorėjo bėgti, tie pateko į karo gniū.

Kas Šaudė į Trockį?

Gegužės 24 naktį Meksikoj nežinomi žmogudžiai kėsinosi nužudyti Trockį. Apie 20 ginkluotų užpuolikų priėjo prie jo vilos, surišo 5 policininkus, kurie saugojo Trockio namus iš lauko, paskui imė keliatą uždegamųjų bombų ir kiemą ir apšvietė tuo būdu namą, pradėjo liuobti iš kulkasvaidžio ir automatiškų pistoleto per langus ir duris į Trockio miegamąjį kambarį. Iš viso buvo paleista apie 200 šūvių. Telefono vielos buvo nuplautos, Trockis su savo žmona išsiritė iš lovos ir prisiglaudė į kampan išliko gyvi. Kulipkos per akmeninę sieną neperėjo, bet langus ir duris suvarstė kaip sietus. Paskui užpuolikai pasišalinę ir dingę nakties tamsioj.

Kas gi jie galėtų būti? Trockis sako, kad jie negalėjo būti niekas kitas, kaip komunistai. Jis mano, kad įsakymas jį nužudyti buvęs duotas Meksikos komunistams iš Maskvos.

GELEZINKELIŲ PAVERTE Į DULKES.

Is Bazelio pranešama, kad perėitą nedėdienį po pietų francūzų Maginot Linijos sunkioji artilerija vokiečių geležkelių susijungimą Šveicarijos pasieny taip smarkiai bombardavo, jog iš geležkelių liko tik dulės. Vokiečių Pareinės kanoalės, atsilygindamos francūzams, taip pat smarkiai bombardavusios susisieki-mo kelius Maginot Linijoje.

STIPRI UNIJA.

Šiomis dienomis Bostone buvo geležkelių garvežių mašinistų ir pečkurių brolijos suvažiavimas, kur dalyvavo 900 delegatų. Iš raportų paaiškėjo, kad ši pečkurių ir mašinistų unija dabar turi 84.000 narių ir \$25.000.000 kapitalo.

Ar Buvo Kristus?

MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tapo dievo sūnumu.

TIKIME Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žiniosite kaip krikščionys pasisavino nuo pagonų pasaką apie Kristų. Kalėdų ir Velykų šventės, o dabar krikščionys švina pačias bedievis. Atraskite kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiuotas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga turi 111 puslapių. Kaina tikiai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" afise arba pas

T. J. KUČINSKAS,
3312 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Amerikos Pažangus Lietuviai, Paremkite Vilniaus "Kultūros" švietimo Dr-ją

JOS ATSIKADIMAS IR TIKSLAI.

Nuo praėjusių metų rudens ligi šiam laikui visa lietuvių tauta džiaugiasi ir negali atsidžiaugti tuo, kad pagaliau ilga kova dėl Vilniaus laimėta. Ji laimėta kaip betarpiskais lietuvių visuomenės kovos žygiais, taip lygiai ir tuo, kad pamatuotus ir energingus lietuvių reikalavimus suprato ir kitos tautos, jiems pritarė ir, susidarius tam tikrai tarptautinei konjunkturai, mum padėjo tikslu atsiekti. Tiesa, dar daug lietuvių gyvenamųjų sričių pasiliko už dartinųjų Lietuvos respublikos sienų, bet ir tai, kas laimėta, yra daug. Lietuva darbo žmonėms patikrins geresnio gyvenimo sąlygas, negu buvo ligi šiol. Todėl suprantamas tas džiaugsmas, ta ilga šventinė nuotaka. Bet gyvenimas yra nuolatinio triuso ir kovos procesas. Todėl šventinės nuotakos ir skaitlingi laimėjimai minėjimui turi pasibaigti, nes darbo šiuo laiku lietuvių visuomenei yra daugiau, negu kada nors ligi šiol, juo labiau, kad ir bendros sąlygos, kuriose Lietuvos valstybė atsidūrė, yra labai sunkios. Tai naujo karo padarinys. O tas karas vis naujas valstybės ir savo sukuri įtraukia, kas kart vis labiau patapdamas pasauliniu.

Vilniaus lietuvių demokratini sparnas negalėjo tame džiaugsmo nedalyvauti. Bet laiku stoji ir prie darbo. Visi žinome, kad tie dideli žygiai, kuriuos reikės lietuvių tautai atlikti kaip pačiam Vilniuje, taip ir atgausiosiose srityse, pavysk atlikti tik bendromis tautos jėgomis, atkingai dalyvaujant plačiosios darbo žmonių minios ir naudojantis visu valstybiniu aparatu. Bet ir valstybinis aparatas ir minios tik tada tegalės naudingai veikti, kai bus paruoštos, kai sąmoningai stos į darbą, ir kovą dėl šviesesnės ateities, dėl kultūrinės pažangos. Pajūti gyvenimo klausimų išaiškinimui ir sprendimui reikalinga, kad plačiosios minios pasiektų aukštesnio švietimo laipsnį. Dėl šios priežasties Vilniaus demokratinis sparnas pasistengė vienas pirmųjų savo švietimo draugijos veiklą atnaujinti ir pritaikius jos įstatus prie lietuvių viekančiųjų įstatymų, ją legalizuoti. Tada jau padaryta. Tokiu būdu Vilniaus "Kultūros" švietimo Draugija jau vėl veikia.

Amerikos lietuvių visuomenė čia bus gal pravaratų priminti, kaip ir kada ši draugija įsisteigė, ką ir kaip veikė.

1919 m. lenkams užėmus Vilnių ir jį valdant 20 metų, ten visą laiką gana atkingai veikė lietuviai: didžiausio dėmesio buvo skiriama švietimo ir kultūros reikalams, nors nebuvo pamirštos ir kitos sritys. Kur daugiau buvo dėta pastangų, ten ir daugiau laimėta. Žinoma, tos visos pastangos, tas trisras ir įdėtos lėšos normaliose sąlygos būtų davusios geresnių padarinių. Bet ir buvusios sąlygos nudirbtą nemaža. Didžiausių kliūčių darė lenkų politika, kuri visokiems budais stengėsi visus Vilniaus krašto gyventojus nutautinti, palaužiant medžiagiškai ir kultūriškai. Nelenkai negalėjo laisvai šviestis, steigti savo kultūrinį ir švietimo draugijų bei ekonominio pobūdžio bendrovių ir kitokių organiza-

cijų. Be to, Lenkijoje valdžia buvo beveik visą laiką dvarininkų ar jų ideologijos šalininkų rankose. Dėl šios priežasties Lenkijoje neįvykdyta ir žemės reforma, kas savo laiku padaryta Lietuvoje, Latvijoje. Estijoje. Ir bendrai, visa ekonominė politika buvo vedama išėinant iš Lenkijos kapitalistų reikalų. Dėl šios, o ne dėl kitos priežasties, visoms lenkų tautomis ši valstybė buvo nuolatinis kalėjimas. Iš dvarininkų kilusi lenkų kapitalistų klasė buvo ne tik labai godi, bet ir nepaprastai soviništeska. Didesnės politinės ir ekonominės laisvės suteikimas ukrainams, gudams, lietuviams buvo tikras Lenkijos valstybės interesas, bet prie to neprieleido per daug išbujoję lenkų kapitalistų apetitai. Nereikia stebėtis, kad išmusus lenkams valandai niekas lenkų šios valstybės žlugimo negalėjo, nors visi suprantą ir tikrai užjaučia, kuri šiuo laiku kenčia taip didelių ir paniekimų, ir tai pirmiausia dėl to, kad leido save už nosies vedžioti visokiems maršalams ir kitiems vadams.

Vilniaus lietuviai, atsidurę tokiose politinėse sąlygose, iš karto veikė bendrai. Ir tikrai, eile metų teko savo jėgas vis burti į krūvą, o ne skirstyti į sroves. Tačiau kad ir sunkiausiose sąlygose būtų žmogus, jis lyg tas vanduo, vis randa sau išėjimą, prisitaiko prie sąlygų, įveikia kliūtis pašalindamas, o kitas aplenkdamas. Prisidėjo pozityvus darbas, nors ir labai kuklus. Bet lyg tik stoji į darbą, tuojau reikia įsisąmoninti, kuriomis jėgoms dirbti, ko siekti, kokius planus statyti. Tokiu būdu bedrame darbe tekdavo ne kartą susiremti įvairių pažiūrų atstovams. Tačiau turint ant savo sprando sunkų politinį jungą, beveik visada tekdavo rasti kompromisą, ir esant gerai valiai, vėl stoti į bendrą visų naudingų pripažintą darbą. Žinoma, demokratiniam sparnui daug sunkiau budavo. Imkime tik tokį pavyzdį. Visos draugijos gaudavo bendrai padalytų pašalpų dalį. Bet dešinieji visada sugebėdavo savo išimtinon nužiūrui gauti dar ne vieną tukstantėlį doleriukų betarpiskai ar iš Amerikos ar ir iš kitur. Tie nelygūs ištekliai gerokai buvo sudomalizavę besimokinančių jaunomėnę. Mat, jeigu pataikaisi kunigams ar klerikalinei ideologijai, tai greičiau gausi piniginę paramą (stipendiją) mokslui ir tave noriai priims į bendrabutį. O kairysis sparnas betarpinių šaltinių beveik visai neturėjo.

Nuo 1919 m. pradžios ligi 1926 m. galo padėtis buvo dar pakenčiama, nes beveik visose bendro pobūdžio organizacijose, įstai gose, spaudoje buvo stengiamasi išlaikyti koalicingumo principas. Tiesa, dešinieji ligi tol turėję klerikalinės pakraipos Vilniaus ir švenčionių "Ryto" draugijas, suspėjo įsisteigti ir šv. Kazimiero draugiją, lygiai klerikalinę, tik gal mažiau tolerancinę, kur jau vienį patys šeiminkavo. Tačiau 1926 m. galo Kauno įvykiai (demokratinės valdžios nuvertimas.—Red.) Vilniaus klerikalams ir kitokiems atžagareiviams visai apsvaigino galvas. Apie bet kokį bendradarbiavimą su demokratinėmis pažiūrom žmonėmis bei nenorėjo nei girdėti. Noroms nenoroms teko galvoti apie

atskirą veikimą, nors tam tiki džia buvo beveik visą laiką krose politinėse sąlygose taitai galėjo turėti ir nepageidaujamų padarinių, butent, lenkai taitai galėjo panaudoti lietuvių visuomenės skaldymui. Tačiau nuodugnai visa apsvaiginti ir išsiaiškinti, kad Vilniaus lietuvių visuomenėje nebuvo ir negalėjo atsirasti tokių lietuvių, kurie parduotų savo tautos reikalus lenkų buržuazinės valstybės naudai, buvo ryžtasis pereiti prie savo atskiro veikimo švietimo srityje, grindžiant jį demokratybės ir pažiūrų nepriklausomybės principais. Bet kartu neatsisakant nuo bendros koalicijos su dešiniuoju sparnu tais atvejais, kur lenkų engimo politika kirs visiems bendrą smugį ir reikės ginti be atodairos engiamą lietuvių, neišleikiant iš akių vyriausiojo tikslo: kad visos lietuvių tautos dalys susiburtų į savo valstybę.

Po eilės pasitarimų buvo nutarta įsteigti kairiųjų švietimo draugiją. Nors šis nutarimas įvyko ir įstatai buvo paruošti gerokai prieš Tausavę už nosies vedžioti visokiems maršalams ir kitiems vadams. Ši aplinkybė buvo Vilniaus ir ne Vilniaus musikių reakcininkų pikčiausiai išnaudota prieš naują įsikursią draugiją, prikišant, kad tai esąs lenkų užsakymu sudarytas sąjūdis, panašiai, kaip ir plekatininkų atsiradimas Vilniaus padangėje. Demagogija nepasibaigė ir tada, kada galima buvo naudintis naudingas darbas. Butent, lenkams uždarius visą eilę lietuvių mokyklų ir mokytojų seminariją, pastaroji galima buvo atidaryti naujosios draugijos vardu, ir ji būtų galėjusi veikti nepriimant visus uždarytosios mokyklų. Jau buvo gautas ir leidimas. Butų buvę gali-

ma paruošti dar šimtas kitas lietuvių liaudies švietėjų, kurie buvo taip reikalingi Vilniaus kraštui. Tačiau visą buvo veltui. Sujudėjo vinga Vilniaus klerikalizmo širšynas prieš "bedievių" steigiamą mokytojų seminariją, ir neva "aukštosios" politikos sumetimais atimta galimybė gauti lėšų iš bendro pašalpų šaltinio. Mokytojų seminarijos reikalas žlugo.

Keliatui metų praėjus panašiai buvo sutrukdyma "Kultūros" Draugijai įsteigti 15 naujų lietuvių liaudies mokyklų vien dėl to, kad jos turėjo būti ne klerikalinės draugijos žinioje, nors juk programa turėjo būti ta pati, kaip ir visų kitų lietuvių mokyklų.

"Kultūros" Draugija ilgai iškovojė sau lygias teises su kitomis Vilniaus lietuvių organizacijomis, bet tam turėjo padėti daug energijos, kuri galėjo būti sunaudota švietimo bare. Žinoma, susipratusioji Vilniaus krašto lietuvių liaudies palankiausiai ją priėmė ir rėmė. Kultūrininkų veikėjai visur buvo laukiami su paskaitomis, o kultūrininkų įtakoje esanti spauda mielai buvo skaitoma. Tačiau demagogija nesiliovė ligi pat paskutinių laikų. Tamsesniajai liaudies daliai "Kultura" buvo apsaukta "bedieviška", "bolševikiška", nors visi atkingieji Vilniaus dešinieji puikiausiai žinojo, kad ten jokių bolševikų nėra, nes į kultūrininkų barą buvo susisipietę socialdemokratų liaudininkų pažiūrų veikėjai, o simpatikų turėjo nemaža net toje Vilniaus besimokinančioje jaunomėnėje, kuri save skaitė tautininkais. O tai dėl to, kad kultūrininkai nevarė siaurai partinės politikos, kaip tai darė klerikalai, ir leidimas. Butų buvę gali-

dyje, kuris tik kėlė šviesą, kultūrą, pilietinį bei tautinį susipratimą ir norą atsidėti kovoti dėl geresnio rytojaus. Kultūrininkų tarpe atkingai veikė šie vyresniosios kartos Vilniaus veikėjai: D-ras Alseika, D-rė Alseikienė, P. Karazija, A. Krutuly, St. Matjosaitis, Vl. Narbutas ir Br. Untulis, o iš jaunesnės kartos — J. Cicėnas, J. Latvy, St. Šulija, P. Tamulevičiūtė, V. Žilėnas ir kiti. Nemaža susipratusių energingų veikėjų kultūrininkai turėjo ir sodiečių tarpe.

1939 metų lapkričio 10 dienos Maskvos traktato nustatytos Lietuvos respublikos sienos daug kultūrininkų atskyrė nuo mūsų. Mes net nežinome koks jų likimas. Bet nemaža jų liko Vilniaus mieste ir atgausios srityse. Dabar jų eiles papildys į Vilnių atsikėlę gyven-ti kitų Lietuvos sričių piliečiai kultūrininkų simpatikai. Visi žinome, kad Vilniaus krašto gyventojų švietimas yra labai atsilikęs. Todėl "Kultūros" draugijai ir dabar teks dirbti nemažiau, negu dirbta ligi šiol. Esame įsitikinę, kad Amerikos lietuviai šios draugijos ir bendrai kultūrininkų sąjūdžio šalininkai rems Vilniaus "Kultūros" Draugiją moraliskai ir kiek tai bus galima medžiagiškai. Tenamano mūsų broliai amerikiečiai, kad dabar, kada jau atėjo į Vilniaus kraštą Lietuvos valdžios organai, kultūrininkų darbas nebereikalingas. Jis dabar nemažiau reikalingas, todėl ir nemažiau remtinas. P. K.

DREBEJO ŽEMĖ.

Peruvijoje, Pietų Amerikoje, pereitą savaitę smarkiai drebėjo žemė. Sakoma, kad 300 žmonių buvo užmušta ir apie 3.000 sužeista.

'Sventotojo Rašto' Išmintis

Mozės II knygos 8 skirsnely. 16—18 eilutės, rašoma, kaip dievas boudė faraoną, kad šis neišleido žydų iš Egipto vergučių.

"Ir viešpatas dievas tarė Mozei: sakyk Aaronui: pakelk savo lazda ir mušk dulkes ant žemės, kad utėles apnyktų visą Egipto žemę. Juodu taip padarė. Aaronas ištiesė savo ranką su lazda ir mušė dulkes ant žemės. Ir utėlėmis tapo apkrestai visi žmonės, visi galvijai; visos žemės dulksės pavirto utėlėmis visoje Egipto žemėje. Ir žyniai taip pat darė savo monais, kad išnaikintų utėles, bet nieko negalėjo padaryti."

Ši dievo bausmė tikrai originališka. Bet įdomu, kokių būdu nuo tų parazitų galėjo apsisaugoti žydai, kurie Egipte gyveno su egiptėnais? O gal tos utėlės žydų nekąsdavo, gal buvo specialiai išdresiruotos? Kazin, ar žydai dabar negalėtų išmesti tokių bausmės 20-tojo amžiaus "faraonams", kurie uždaro žydus į getho ir rezervatus, kaip gyvulius?

Tos pat knygos 21-mam skyriui, 1—12, dievas aiškina kaip reikia tarnus samdytis. Štai dievo žodžiai:

"Jei tu berną žydą perki, jis turį tau 6 metus tarnauti, o septintais lieka laisvas. Jei be žmonos atėjo, be žmonos turi ir išieiti. O jei jo ponas jam žmoną davė, ir ji būtų sunų ir dukterį pagimdžiusi, tai ta moteris ir jos vaikai pasilieka ponui, o jis (bernas) turi be žmonos išieiti. Bet jei bernas sako: aš myliu savo poną ir savo žmoną bei vaikus, aš nenoriu būti laisvas, tai ponas tegul priveda jį prie vyriausybės, prispaudžia prie durų arba namų stulpo ir tegul perduria jo ausį su yla, ir tada jis tegul pasilieka jo bernu amžinai. Jei kas savo dukterį parduoda į tarnaites, tai ji negali išsilaivinti, kaip bernai. O jei ji savo ponui nepatinka, bet jis nenori leisti jai ištekėti, tai turi išlaisvinti. Bet svetimiems žmonėms negali jos parduoti, nes jis ją išniekino."

Nieko sau buvo įsakymėlis! Darbo žmogų galima pirkti ir parduoti, jo žmoną ir

vaikus pasisavinti ir vėl vergais padaryti. O jei žmogus nenori nuo brangių artimųjų trauktis, tai perduria jam ausį ir vėl padaro vergu visam gyvenimui. Bet nupirktą vergą moteris ir tos laisvės neturi. Ją ponas turi išlaisvinti tik tada, kada jau jam nusibodo ir jis jos nebekentia, susiranda sau gražesnę. Bet ir tokius barbariškus įsakymus tikintieji ligi šiol laiko šventais, pamaldžiai skaito juos biblijoje. "L. Mintis."

Kaip Gyvena Norvegai

(Pabaiga)

procesijų laiku viešpatauja pavyzdinga tvarka, nors Norvegijos kaimuose nėra nei policijos, nei žandarų: jie čia žmonės nereikalingi, nes visi žmonės turi savo garbės jausmą ir nenustoja visur ir visose aplinkybėse buvę žmonėmis.

Seniau buvo Norvegijoje išsiplatinusi geritbė, ypačiai darbininkų tarpe. Jiems tenka dirbti žemės ūkiais ant lauko, taigi degtinės pagalba dažnai šildydavosi. Bet tas gerimas buvo žmonių nelaimė. Tėvai ir jaunimas nusigerdavo taip, kad ligų gaudavo. Seimynos iš vargo neišbrisdavo, nes uždarbį palikdavo smuklėse.

Greit tačiau susiprato norvegai. Emė steigti blaivybės draugijų, aiškinti žmonėms per paskaitas ir knygas degtinės kenksmingumą. Įstatymais uždrausta buvo pardavinėti degtinę krautuose. Jos prekybą pasiėmė į savo rankas blaivybės draugijos, kurioms nerupėjo, kad daugiau pelnius, bet kad sumažins degtinės vartojimas. Dėl to jose daugiausia nedegtinė buvo pardavinėjama, bet užkandos, kava ir taip toliau.

Tai, dabar Norvegijoje dauguma valstiečių skaitosi blaivybės nariais, smuklę gi retai kur bepamatys. Užtat kiekvieno darbininko bute rasi bekabantį kavos katiliuką; kava tapo numylėtas gėrmas tiek lobininko, tiek vargūolio.

IŠ URUGVAJAUS PADANGES.

"Naujoji Banga" vėl eis normaliai.

Dėl įvykusio Urugvajaus Socialistų Partijos statuto ir disciplinos sustiprinimo tapo paliestas ir lietuvių socialistų skyrius, kuris leido pažangios minties darbo žmonių dvisavaitinį laikraštį, "Naująją Bangą". Tai buvo seniausias lietuvių laikraštis Urugvajuje. Bet pasitraukus iš jo redakcijos atsakomajam redaktoriui P. K. Orstui, "Naujoji Banga" turėjo laikinai sustoti.

"Naujosios Bangos" sustojimas sukėlė tarp pažangių lietuvių daug nerimo netik Urugvajuje, bet ir visoje Pietų Amerikoje. Bet pastaruoju metu teko patirti, kad lietuvių socialistai stengiasi persiorganizuoti ir "Naujoji Banga" neužilgo vėl pradėsianti eiti. Naujojo redaktoriaus busias vienas iš dviejų: arba drg. E. Deržinskas, arba drg. A. Plavicius. Abu jie seni Urugvajaus Socialistų Partijos nariai ir energingi visuomenės darbuotojai.

Taigi tenka palinkėti tik geros kloties ir ištvermės Urugvajaus lietuvių socialistams!

Mirė žymi rašytoja.

Šių metų kovo mėnesį Montevideo mieste mirė Luisa Luisi, apie 40 metų amžiaus mergina, kuri yra parašiusi gana daug straipsnių ir knygų demokratijai ginti. Urugvajuje jos vardas buvo labai gausus ir autoritetingas. Ji priklausė prie Socialistų Partijos Urugvajuje, dalyvaudavo socialistų ruošiamuose mitinguose ir konferencijose, dažnai užimdavo tribūną ir pasakydavo labai gerų kalbų.

Jos netekusi liudi visa pažangioji Urugvajaus liaudis!

Neteisingos informacijos.

Kadangi šiaurės Amerikos pažangiųjų lietuvių dienraštis "Naujienos" paduoda daug žinių iš tolimo krašto, tai jos pas mus buvo labai mylimos ir noriai skaitomos. Dėl prenumeratos brangumo jas užsiprenumeruoti čia ne visiems įmanoma, tai daugumas naudojosi tomis "Naujienomis", kurios ateina "Naujosios Bangos" administracijos.

Bet pastaruoju metu "Naujienos" pradėjo rašinėti Jurgis Lazdauskas iš Urugvajaus ir jis prirašo neteisinių informacijų. Žinoma, dienraščio redakcija negali to žinoti, bet Urugvajaus lietuviams tas vistik nepatinka. Ypač nepatinka jo straipsnis telpęs šių metų kovo 26 d. laidoje, kur rašoma apie vokiečių piratų laivą "Graf Spee". Čia niekas to laivo įvairininkams ovacijų nekėlė. Priešingai, iškėlė liavo vokiečių laivą, susirinkusi orienlaukoje tūkstantinė liudies minia iškeltomis kumštėmis saukė: "Nėra vietos piratams musu laisvoji žemė!" O Jurgis Lazdauskas rašo buk hitlerininkams čia buvo keliamos ovacijos. Tai yra grynas prasimanymas ir hitlerininkams užuojautos rodyms. Žinoma, Lazdauskas gali hitlerizmui simpatizuoti, bet galima, kad tos jo simpatijos reikšiamos pažangiam lietuvių dienrašty.

Padidėjo skurdas.

Europos karas paliečia netik tas šalis, kur žmonės skriaudžiami, bet ir kitas. Dėl karo pas mus Urugvajuje padidėjo nedarbas. Ir skurdas eina vis didin. Alkanų ir basų bedarbių būreliai spiečiasi prie įvairių dirbtuvių ir teiraujasi, ar nėra darbo. Jie siūlosi dirbti už menkiausią atlyginimą. Bet išeina koks storas ponas ir pasako: "No ai nada!" (nėra nieko).

Darbu nėra, o pragyvenimas brangsta. Jeigu karas Europoje užsitęs ilgai, tai mus laukia tamsi ateitis.

Skaudi pamoka.

Montevideo, priemiesty Cerroje prieš porą metų įsteigtas lietuvių kooperatyvas "Vienybė". Iš pradžių kooperatyvui sekėsi gana gerai, turėjo daug klientų, nes prekių pardavėju buvo paskirtas draugas Viktoras Kučiauskas su žmona, sąžiningi ir mandagūs žmonės. Bet kažin kodėl jo pradėjo neapkęsti "viršūnės", pradėjo net žemeiti ir įtarinėti jį nesąžiningumu. Galų gale Viktoras Kučiauskas su žmona tapo pašalinti, o jų vieton pakviesti kažin kokią neaiškų žmonės ir jų vardu "viršūnės" išėmė krautuvi patentą (laisnį). Neužilgo tie nauji vedėjai paskelbė, kad jie jokio kooperatyvo nepripažįsta, kad krautuvi priklausanti jiems. Kai kooperatyvo "viršūnės" nuėjo reikalų patikrinti, nauji vedėjai juos išvyjo per duris ir užbaigta.

Klausimas, kas dabar sugrąžins kooperatyvo dalininkams jų sudėtus pinigus? Turbut jau niekas. Tai yra skaudi pamoka ir didelė skriauda žmonėms, kurie dėjo paskutinius savo centus į kooperatyvo turtą. Didžiausia kaltė užtai krinta "viršūnėms", kurie dėl asmeniškumų išėdė sanžinimą vedėją.

Serga pažangus lietuvis.

Montevideo priemiesty Kasaboj sunkiai serga Kostas Treigys, pažangus, socialistinių pažiūrų lietuvis. Jo sveikata sugriovė smetoniškoji reakcija po 1926 metų gruodžio 17 nakties perversmo. Lietuvos žmonės tuomet stengėsi įsigalėjusius smurtininkus sukiliui pašalinti nuo valstybės valdymo. Mėginta padaryti sukilimą ir Alytuje. Kostas Treigys buvo suimtas, apkaltintas kaip to sukilimo dalyvis ir skaudžiai nuo smetonos žvalgybininkų nukentėjo. Jie kankino jį kalėjime, ir paskui Varnių koncentracijoje.

Istrukes iš "tautiskos" inkvizicijos, Kostas Treigys atvyko Urugvajun ir kelią metų dirbo čia gyvulių skerdykloje. Kadangi darbas čia sunkus ir šlapias, tai Kostas gavo plaučių ligą ir jau nebegali nieko dirbti.

Skaudu apie tai net ir prisiminti, nes Kostas dar jaunas vyras, apie 30 metų amžiaus, ir jau nebeturi sveikatos!

Nepavyko tautininkų balsius.

Prieš kurį laiką į Montevideo buvo iš Argentinos atvykęs Lietuvos ministeris K. Grauzinis. Vietos smetonininkų kompanija nutarė iškilmingai jį priimti ir parodyti, kad smetonos valdžia turi daug pritarėjų. Jie pasamdė Cerroje salę ir užsėdė restorane porai šimtų žmonių vietų ir valgio. Tikėjosi iškilmingai pabaliovoti. Bet koks buvo jų nusiminimas, kada į didžiulę salę susirinko vos tik 17 asmenų (su vaikais)!

Gal būtų daugiau žmonių atėję, jeigu tautininkai būtų šitą balių rengę lietuvių restorane. Bet kai jie saviškius paniekino ir numėšė savo pinigais pas svetimtauti, tai daugelis lietuvių tuo pasipiktino ir nutarė neiti. Tai buvo skaudus moralis smūgis!

Zada kolektyviai prenumeruoti "Keleivį".

Prasidėjęs Urugvajuje nedarbas ir skurdas palietė ir Montevideo miesto lietuvius. Daugelis jau nebeįgali užsiprenumeruoti savo mylimą ilgametį draugą "Keleivį". O gyventi susipratusiam darbininkui be "Keleivio" ir nuobodu ir neramu. Yra da ir kita kliūtis — tai Urugvajaus pinigų kurso nukritimas.

Kad tuos sunkumus apeiti, ir kad "Keleivio" skaitytojų šeimyna Urugvajuje nemažėtų, bet didėtų, kai kurie draugai socialistai pradėjo tartis sudaryti nemažą būrelį ir susidėjus kolektyviai užsiprenumeruoti keletą ar keliolika "Keleivio" egzempliorių ir skleisti juos tarp Urugvajaus lietuvių.

Tai girtinas sumanymas. Urugvajietis.

AUKOS DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLUI.

Fondo įždininkas p. J. Spurga prisituntė septintą paskelbimą aukų, gautų iki šių metų gegužės 14 d.

Nuo Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 200 kuopos \$5.

Nuo Lietuvių Draugijų Sąryšio iš Scrantono \$5.

Nuo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 134 kuopos per K. Katkevičienę iš Chicagos \$5.

Prašome draugijų ir jų komitetų, kurie yra gavę Fondo blankus su pažymėtu laiku iki birželio 1 d. š. m., parinkti aukų ir grąžinti išrašant čekį ar money order'ą vardu "Darius-Girėnas Monument Fund" ir siųsti komiteto įždininkui, Mr. John Spurga, Port Jefferson Sta., Long Island, N. Y. Gauti pinigai dedami bankan išdininko, kuris yra po užstatu, ir dviejų izdo globėjų vardu.

Dariaus-Girėno Paminklo Fondo Komitetas: Adv. Steponas Briedis, fin. sek.; Jonas Šaltis, pirmininkas; Walter Shabunas, vice pirm.; Antanas Gudonis, sek.; Jonas Spurga, izdin.; Jurgis Karpus ir Juozas Kairys, izdo globėjai.

Nuo Redakcijos: Iš šito pranešimo išleidome radijo vedėjų laiškus ir pasigrymus, kad jie skelbia savo "programose" Dariaus-Girėno paminklo reikalus ir skaito užtai tik pusę paprastos skelbimų kainos. Bet laikraščiai skelbia daug ilgesnius pranešimus apie paminklo fondą ir neskaito užtai nei vieno cento. Tačiau niekas jiems užtai "aciū" nepasako ir jie patys niekad nesigiria, kad jie čia daug aukoja. Kodėl tai radijo vedėjų daug menkesni nuopelnai turėtų but skelbiamieji viešai? Juk jie laikraščiams tokio kredito savo "programose" niekad nepažymi.

AMERIKOJ KASMET SUDEGA 10.000 ŽMONIŲ.

Atlantic City pereitą savaitę susirinko Apsaugos nuo Ugnies Draugijos suvažiavimas, kur buvo patiekta labai įdomių statistikos žinių. Pavyzdžiui, statistika parodo, kad per metus Jungtinėse Valstijose sudega 10.000 žmonių, ir 7.000 iš jų sudega savo namuose. Kasdien čia su dumais nueina 1.100 gyvenamųjų namų. Sudegusių namų vertė per metus siekia \$100.000.000.

LIEJA UGNĮ PER 300 PĖDŲ.

Korespondentai praneš: iš karo lauko, kad vokiečių liejamas iš tankų liepsnojantis skystis siekia per 100 jardų arba 300 pėdų.

Pittsburghiečiai Mokinasi Hitlerį Pasveikinti

Jeigu Hitleris ar jo "Penktoji Kolona" pasirodys kada Pittsburgho apylinkė, tai šitie vyrai jau mokės neprasytus svečius pasveikinti. Pittsburgho priemiesty susiorganizavo šaulių klubas, kuris dabar stropiai mokinasi šaudyti į parašutinius. Šis vaizdelis parodo vieną tokių repetacijų.

Trumpai Apie Viską

Francuzai su angiais pradėjo glostyt Mussolini. Jie pradžioje sušvelninti blokadą Viduržemio juroj ir net atlyginti Italijai už nuostolius, pasidariusius jai dėl tos blokados. Francuzai siūlo Italijos fabrikantams didelius ginklų užsakymus. Bet Mussolinis purto galvą ir sako, kad tie "prismokai" esą siulomi jau "pervėlai". Dabar jis jau noris eiti į karą.

Indijos nacionalistų vadas Mahandas Gandhi pasakė, kad Indija nesmeigianti Anglijai į nugarą, kuomet Anglija bėdoje. Bet Indijos musulmanų vadas Mohamed Ali Džinach pareiškė, kad musulmanai nesiliausią kovoję iki nebus įsteigta Indijoje nepriklausoma musulmanų valstybė.

Francuzai apskaičiavo, kad nuo 10 iki 20 gegužės dienos vokiečiai neteko 1,075 orlaivių. Anglai sako, kad Vokietija neteko 1,500 lėktuvų. Bet naciai atsikerta, kad aliantai per tą patį

laiką netekę 2.400 orlaivių. Tie skaičiai parodo, kokios atkaklios kovos tenai siaučia, ir kiek jos turi kainuoti!

Francuzijos užfrontėje vokiečių orlaiviai mėto bombas, kurios baisiai žveigia iki pasiekia žemę ir sprogtu. Jų tikslas esąs terorizuoti gyventojus ir kelti jų tarpė paniką.

Anglijos atstovas Rumunijoj išėjo visus tenai gyvenančius anglus, kad jie sukoncentruotų savo šeimynas Constanzoj. Rumunijos uoste prie Juodos jūros.

Australijoj valdžia uždraudė devynius komunistų laikraščius.

"KELEIVIO" KALENDORIUS

Kurie jį užsisakė visiems išsiuntinėtas. O kas da ne užsisakė, gali prisijusti užsakymą dabar. Kaina "Keleivio" skaitytojams — 25c. Prašome adresuoti taip: "Keleivis", 253 Broadway, So. Boston, Mass.

Fašistai Reikalauja Daugiau Vaikų.

"Motinos, duokit mums daugiau vaikų, duokit daugiau kareivių!" Taip bliovė fašistų radijas Berlyne švenčiant Motinos Dieną.

"Mes parupinom Vokietijos žmonėms milžiniškų darbų vidurinėje Europoj", aiškino per radiją vidaus reikalų ministeris Frick. "Mums atsidaro progos, kurios nebus išsemtos per ištisus šimtmečius. Mes galėsime tinkamai tas progas išnaudoti tik tada, jei turėsime pakankamai žmonių."

Ir jis ragino jaunus žmones kuo greičiausia tuoktis ir auginti dideles šeimynas. Kas neturi iš ko įsikurti šeimyną, Hitlerio valdžia duoda paskolų. Frick pareiškė, kad valdžia išdalins jau 1,445,840 tokių paskolų, kurios siekiančios iš viso apie 1,300,000,000 markių.

Lietuviai, nepraleiskit geros progos.

As parduodu žemę kavalkais, gali pirkti tiek akierių kiek kuris nori. Žemė gera ir lygi, viskas gerai auga, arti cementuoto kelio. Parduodu nebrangiai. Mano moteris mirė. Gali atsiskaityti auginti merginą arba moteris be vaikų, as primčiau už pusiminką, galėtumėte ir anisvest. As esu 48 metų, Amerikos pilietis. Daugiau žinių norint, klauskit: C. K-tis (2) R. D. 1, Box 54, Frechtown, N. J.

Labai Gera Ukė.

Moteris parduodu labai gražia ukė, prie gražaus ežero ir prie gero kelio, netgi lodinkai, namas 11 kambarų, visi įrengimai, ukės masinos, 225 akrai žemės ir daug gyvulių, žemė labai gera, derlinga. Parduosiu pigiai. Priežastis, nėra gėspadoriaus. (2) Mrs. Mary Bubnick R. D. 1, Richfield Springs, N. Y.

Petronėlė Lamsargienė Uždavė visokias LIETUVISKAS GYDUOLES nuo visokių ligų. Kurie turite kokių nesveikumas, kreipkitės pas mane, duosiu gerą patarimą ir busit netenkinti. (28) PET. LAMSARGIENĖ 1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

Airioj Areštuojami Teroristai.

Paskutinėmis dienomis buvo pasklydę gandy, kad vadinamoji "Airijos Respublikos Armija," slapta teroristų organizacija, pulsianti Angliją. Anglija tais gandai buvo rimtai susirūpinusi. Bet Airijos valdžia pareiškė, kad ji stojanti su Anglija. Kad įrodžius, jog jos žodžiai ne tušti, ji tuoj pradėjo areštuoti teroristus, kurie norėtų Angliją susprogdinti. Šiaurės Airioj, kuri priklauso prie Anglijos, pereitą savaitę buvo suimta apie 100 tokių teroristų. Pietų Airioj, kuri nuo Anglijos yra atsiskirusi, taip pat yra areštuojami teroristai. Tarp "umtųjų teroristų" Dubline išaiškintas ir vienas vokiečių, kuris turėjo slapta radijo siųtuvą. Suimtas taipgi "maistinininkų armijos generalas," pas kurį rasta jau gatavas įsakymas "Airijos Respublikos Armijai." Vieno vietoj buvo sučiupta grupė tų "respublikonų" darant kariskus pratimus su ginklais. Apie 40 jų buvo suimta, o kiti spėjo išbėgti. Sakoma, kad tuos teroristus Airioj organizuoja, finansuoja ir lavina slapti Vokietijos agentai. Taigi šitie teroristai esą vokiečių "penktoji kolona" Anglijai sprogdinti iš vidaus.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau draugo ANTANO ALIUS, 140, jis pats iš Varnagirių kaimo, Krioklaikių parapijos, prasu atsisukti. Kurie žino kur jis randas, malonei pranešio adresu. (2) J. Kozlowski 611 Spruce St., Philadelphia, Pa.

APSIVEDIMAI.

Pajieskau vaikino arba našlio be šeimynos apsisvedimui, nejaunesnio 36, ir neesantis 39 metų. Pajiescaujama kad nevarato svagėrų, autoeuzio, geros išvaizdos ir šiek tiek pasiturintis. As esu jama našle, gerai atrodau, turiu turtą. Arčiau susipažinsime laisškai. Pajiescaujama su pirmu laiku kad prisistatys paveikslą, pareiklavus, paveikslą su gražiu, bereikalingai prasu nerasiuoti. Arasas tokis: C. H. (2) 6 Romar Terr. (Suite 3), Roxbury, Mass.

Reikalingas Darbininkas Ant Ukės.

Geram žmogui darbas nuolatinis, pajiescaujama kad mokėtų masina dirvinti. Atsisaukite tuojais, su alga suatiksime per laisak. (2) A. Simanek 241 Fisher St., Walpole, Mass.

REIKALINGAS VYRAS

Prie farmos darbu: kuris gerai supranta darbą, mokėtis tinkama. Suatiksime laisakais. Rasykit: (2) Joe Astrauskas R. D. 12, Point Marion, Pa.

PUIKI FARMA

119 Akry žemės, gara stuba su visais įrengimais ir bame, elektrikos siusia, telefonas, begantis vanduo. Parduodu su gyvuliais arba be gyvulių. Aukštos ir lygios pievos, buta gera vieta ir aeroplano sociata. Noru parduoti greitai, nes dabar geriausias laikas pirkti. (5) F. KATINAS, Wachusett street, HOLDEN, MASS. Telef. 46-2.

PANAIKINKIT PLEISKANAS ir Sustiprinkit PLAUKUS

Vartokite Alexander's Castile Olive Oil Shampoo ir Stiprinantį Toniką. Prisiuksite 25 centus, o mes prisiuksime 2 Sampalą. ALEXANDER'S CO. 412 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas."

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00. Money Orderj ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinti su kopiją pasirašiusi.

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS

Brockert's ALE

KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVISKO ALAUS.

GAUNAMAS IR BONKUTĖSE

PRAŠYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS 81 LAFAYETTE ST. WORCESTER, MASS.

Worcester—5-4334

Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road. South Boston. Tel. 2271.

VIREJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšių, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitaminų, kaip sutaisyti maistą, kad jis nevien tik būtų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę.

Knyga sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skirius. Kaina \$1.00.

Reikalaukite: "KELEIVIS", 253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE.

KAIP SIMANO DAUKANTO MOTINA "GYDE" GARSUJ SAVO SUNŲ.

Švenčiant Lietuvoje Motinos Dieną ir Seimos Savaitę, kai kurie laikraščiai iškelė įdomių dalykų apie žymesnių Lietuvos vyrų motinas.

Štai ką apie tai praneša ELTA:

Gegužės 5 d. buvo Lietuvoje Motinos Diena, kuri šiemet buvo tuo ypatingesnė, kad buvo švenčiama ir Vilniaus mieste ir visame Vilniaus krašte, kur ypatingai daug susilpta gausingų vaikais neturtingų šeimų. Motinos Diena buvo minima visose mokyklose ir organizacijose. Gatvėse surengtos rinkliavos neturtingoms motinoms pasidėti turėjo didelę pasisekimą. Vakare visų organizacijų buvo suruoštos kultūriniai vakarai su specialia Motinos Dienai pritaikyta programa. Nuo gegužės 6 iki 12 d. vyksia Lietuvoje Seimos Savaitė. Motinos Dienai ir Seimos Savaitės suruoštos daugiausiai padėjo šios organizacijos: Lietuvos Motinoms ir Vaikams Globoti Organizacijų Sąjunga, Lietuvos "Caritas", Šaulių Taryba, Lietuvos Moterų Taryba, Skautų Brolėjų, Skautėlių Seserijų, Žmogaus Globos Dr-ja ir kt.

Apie lietuvių motinas visą Lietuvos spaudą išsidėjo daug rašinių. Randama trumpa Motiejaus Valančiaus, Simano Daukanto ir Dr. Basanavičiaus motinų charakteristika.

Valančius buvo pirmutinis lietuvis vyskupas, išėjęs iš paprastų žmonių kaimiečių. Kai Petrapilį jis buvo pakeltas į vyskupus, tai jo supažindinimui su kitais aukštais dvasiškiais ir ponais buvo suruoštas balius. Bet ta pačia proga bajoriškos fanaberijos dvasiškiai sumanė jį ir "pažeminti", parodyti susirinkusiai poniai, kad jis yra "muzikas".

NAUJOS MADOS MAUDYMOŠI KOSTIUMAS.

Šita nuotrauka buvo padaryta Ventnor, N. J., juri madyne. Ji parodo vėliausios mados mądomosios kostiumą, kuris susideda iš dviejų atskirų dalių. Per juosmenį kunas paliekamas atidengtas. Išrodo, kad neuzilgo merginos pradės madytis visiskai be kostiumų, dėl mados gal tik ant kaklo raikštį užsiriš.

Tuo tikslu jie atgabeno į Petrapilį jo kaimietę motiną, ir kai visi šviešys ponai susėdo prie stalo ir pradėjo gerti už vyskupo Valančiaus sveikatą, į salę buvo įvesta kaimietė moteris. Visi nusitebo, kaip čia tokia galėjo but įleista! Bet Valančius ją pamatęs tuoj prie jos priėjo, pabučiojo ją ir tarė: "Tai mano motina! Prašau susipažinti!"

O dabar prašome pasiklausyti apie kitą motiną:

Simanui Daukantui besimokant Zemaičių Kalvarijos keturklasėje mokykloje prasidėjo choleros epidemija. Jo motina, išgirdusi, kad Kalvarijoje visi mokiniai susirgę, nepaisydama tėvo draudimo, kurs buvo ant sunaus piktas, kam šis neįėjo į kunigus, pėsčia kelias dešimtis kilometrų, su ryšulėliu ir keliais rubliais sutaupe atėjo pas sūnų. Pasiekusi Kalvariją ji buvo tiek su vargais ir dėl žaidžiu vos bepastovėjo kojose. Visi stebėjosi tokių motinos pasiryžimu ir ištverme.

Jonas Basanavičius mažas budamas sunkiai susirgęs. Ožkabudžių kaimo "daktarkos" nutarė, kad jam gali pagelbėti tik spirite sumirkyta juodoji gyvatė. Pati motina, pasiėmusi įskeltą alksnį, išėjo į raistus gyvates jieskoti; praėjo dieną ir pradėjo temti, bet motina negrįžo. Motinai išėjo jieskoti ir nebetoli namų sutiško ją pačią vos bepasivelkiančią. Juodoji gyvatė buvo įgėlus jai dešinę koją. "Nukirsite koją," prase senu-tė, nepakeldama skausmo; bet atvežtas gydytojas šiaip taip išgydė ir motiną ir sūnų.

MERGAITĖS AUGINIMO REIKALU.

Neseniai šame skyriuje buvo paskelbta, kad viena pažangi lietuvių moteris, savo vaikų neturėdama, norėtų gauti mergaitę į auginines.

Nuo to laiko šio skyriaus vedėja gavo jau kelią lais-kų su įvairiais pasiūlymais. Kai kurie tų lais-kų kviečia tą moterį atvažiuoti asmeniškai. Visi lais-kai jau yra jai perduoti, tačiau važiuoti ji nesutinka, nes gyvena toli nuo Bostono. Ji prašo, kad šituo reikalu jai padėtų šio skyriaus vedėja. Jai geriau patiktų jau paugejusi mergaitė, kokių trijų metų ar apie tiek.

Taigi visi, kurie rašė šiuo reikalu lais-kus, turėkit kantrybės ir palaukit: jeigu atsakymo nuo tos moteris da negavote, mes tikimes, kad gausite vėliau.

PER 24 METUS PAGIMDĖ 32 VAIKU.

Lietuvos telegramų agentura praneša, kad Motinos Dienai ir Seimos Savaitei ruošti komitetas Vilniaus krašte gavęs apie 30 prašymų motinų, turinčių daugiau kaip po 10 sveikų gyvų vaikų. Viena tokia motina Vilniuje atsirado gimdžiusi net 32 vaikus, kurių 10 dar esą gyvi. Du iš jų šiuo metu esą vokiečių nelaisvėje. Pati motina yra gimusi 1883 m. Gardine, lietuviškos kilmės. Tuos 32 vaikus pagimdžiusi per 24 metus, nuo 1903 iki 1927 m. Iš tų 32 vaikų buvę treji dvynukai ir vieneri trynukai. Prie motinos dar esą keli nepilnamečiai vaikai. Nestebėtina, kad Vilniuje tiek daug skurdžių ir ubagų.

MOTERYS IR KARAS.

New Yorko valstijoje yra susiorganizavęs "Motinų Legijonas," kuris jau turi

2,000,000 narių, o iki liepos 1 dienos tikisi pasiekti 10,000,000. Dabar vien tik New Yorko mieste jis turi suvirš 40,000 moterų.

Tikslas to "Motinų Legijono" bus karo laiku kovoti su priešvalstybinių gaivalų "penkta kolumna" ir su parašutininkais. Visos tos motinos bus išlavintos ir apginkluotos taip, kad atėjus reikalui gintis nuo užpuolikų, vargas busias tiems, kurie užpuolimo tikslais mėgins čion parašutais nusi-leisti.

Paskutinėmis dienomis Belgijoje tapo sumtos kelios apsiginklavusios vokie-taitės, kurios buvo nuleistos parašutais šnipinėjimo tikslais.

Viena Minneapolisio baldų firma gavo iš Vakarų Indijos didelį užsakymą neperšaukamiems kudiškių vežimėliams. Reikia, ir kudiškiams gręsia karo pavojus. Štai prie ko priėjo "krikščioniškoji civilizacija!"

TEBEGYVENA BAUDŽIAVOS LAIKŲ MOTERIS.

Alytaus apskritį, Alovės valsčiuje, Slabadėles kaime gyvena 105 metų amžiaus senutė Latauskienė, kuri gerai atsimena baudžiavos laikus.

ANT KAPO.

Liudnai linguoja medžiai prie tako, verkia našlaitė ant tėvų kapo.

Verkia ji viena, apleista visų, jiesko paguodos ant kapo tėvų.

Gilaus jos skausmo čia niekas negirdi, niekas neklaušia ko skauda jai širdį.

Tik švelnus vėjalis ją tyliai ramina: "Neverki, vargdiene, dėl savo likimo."

"Nes čionai likimas yr" visų vienodas: čia guli vargšas, čia guli ir ponas.

"Kiekvienas čia baigia pasaulio vargus, ilsis po smėliu tylus ir ramus."

"Čia vieta visų ramybės slėny; čia nėra skausmų, nēr jausmo širdy."

"Kelio čia galas— ateisi ir tu... Kapas tas šaltas— tėvynė visų!" Prisiuntė Vargo Duktė.

RYMAS, Romanas. Ta knyga yra versta į visas kalbas, todėl kad yra gražiai aprašyta apie Rymą. Lietuviškas vertimas yra lengvas ir gražus. Chicago, Ill. 1909, pusl. 432. Brutai apdaryta \$2.50

Sunaus Atminimui.

(Poeto Janonio atminčiai.)

Laki vaidentuvė po erdvę skrajojo
Ir pyne vainiką iš aukso sapnų;
Jautrioji gi siela mylėjo, svajėjo
Ilgėdamas laimės, saulėtų dienų.

Daujų sužavėta širdis suvirpėjo—
Ir plaukė, bangavo malonūs garsai;
Skaidrieji akordai kas kartą tvirtėjo,
Kas kartą garsesni skambėjo aidai.

Ir naują pasaulį harmonijos
Vaidino gražieji Gėlės tvariniai;
O lukešio pilnos jo dainos malonios
Gaivinos, lyg saulės malonūs spinduliai.

Jis grožiu gėrėjos; jis meilės telaukė;
Jam kelrodžių buvo auksinė viltis;
Jis laimė tikėjo, bet greitai nutraukė
Gyvenimo siulą žiaurioji j mirtis...

Ir ilsis svajonių apvilts poetas
Šaltosios motušės žemės glėby...
O laikas svajotas, o laimė tikėta
Dar vis nepasiektas, dar vis ateity...

Prisiuntė Motina.

Žmonių patraukimui, San Francisco tarptautinės parodos vedėjai šimet išrinko šias tris merginas kaip oficialias parodos gražuoles ir svečių priėmėjas. Fone matosi padidinta 1940 metų parodos emblema.

Keli Žodžiai Musų Farmeriams Apie Bites

Kaip įleisti bičių motiną į avilį.

Leidžiant bičių motiną į avilį, pravartu susipažinti su kai kuriomis bičių savybėmis, o ypač tai būtina tiems, kurie išsirašinėja bičių motinas iš kitų bitynų bei užsienio.

Manoma, kad bitės viena kitą pažįsta tikrai iš kvapo.

Jaunos, ką tik taktai išsivysčiusios bitės, priima motiną iš savo pašalinio, t. y., ne savo šeimos kvapu. Jauną, tik išsivysčiusią motiną bitės priima tiesiog, jei tik jos nėra ilgai buvusios be motinos. Bet jei tokia motina yra jau kelių dienų, tai bitės ją sunkiau priima negu tokią, kuri jau deda kiaušinėlius. Kiaušinėlių dėjimo metu bitės visada noriau priima motiną.

Nervingos, piktos šeimynos motiną priima blogiau ir su tokiomis šeimynomis duodant joms motiną, reikia elgtis labai atsargiai, kad jų nesupykdytų. Pasi-taiko, kad tokios piktiškos nugilia savo motiną, kuri yra jau senai apsigyvenusi.

Geriausią bičių motiną leisti iš vakaro, kai bitės iš lauko sugrįžta į avilį. Seimos, kurios yra ilgą laiką išbuvusios be motinos, ją priima daug blogiau, negu tos, kurios yra prabuvusios ne ilgą laiką — kelias valandas. Pamainant seną ar šiaip netikusią motiną, reikia prieš tai per kelias valandas pašalinti senąją motiną, kad bi-

tės jausdus netekusios motinos. Gavusios naują motiną bitės apsidžiaugia, nurimsta ir daug geriau ją priima.

Bičių motiną leisti tiesiog į avilį negalima. Reikia ją patalpinti į tam tikslui padarytą narvelį ir pakabinti į tarpį, kur yra daugiau jaunų bičių. Taip pakabinat narvelį reikia, kai kurį laiką taip palaikyti, iki pirmosios motina pasisavins tos šeimos kvapą. Kartais narvelį reikia palaikyti ir kelias dienas, žiurint, kaip bitės į motiną atsineša. Narvelyje privalo būti pakankamas maisto kiekis, nes iš pradžių bitės visomis savo pajėgomis stengiasi motiną nužudyti. Tai suprantama, kad per visą tą apgulos tokių bičių motina turi maitintis savo maistu, kuris turi būti iš anksto priruoštas narvelyje.

Patikrinant, kaip bitės atsineša prie motinos narvelį, reikia elgtis labai atsargiai, kad bičių nesuerzintus. Jei bitės aplink narvelį rupestingai vaikščioja ir kaišioja liežuvelius prie motinos, tai reiškia, kad jos nori ją papenėti. Atvirkščiai, jei bitės bėgioja apie narvelį susijaudinusios, tai reiškia, kad jos nori motiną nugilti. Tą pastebėjus, jokių būdu negalima motinos paleisti iš narvelio, reikia ją dar kelias dienas taip palaikyti iki bitės apsiramins.

Motinoms laikyti narvelių yra įvairių konstrukcijų: vieni yra taip įtaisyti, kad bitės motiną gali pačios išleisti; kiti taip, kad narvelį turi bitininkas pats atidaryti. Atidarant narvelį pačiam bitininkui, reikia stengtis, kad nepalietus motinos rankomis, nes bitės, užuodusios kitą kvapą, gali motiną nužudyti. Narvelį palikti iki motina pati išeis.

O. S.

PIRSLYS SUVAŽDIOTOJAS.

Vieno veiksmo Komedija. Parašė Ben. Rumas. Gana juokingas veiklas. Dėlyvanija 2 moterys ir 4 vyrai. KUNIGO MEILĖ. Vieno veiksmo Komedija. Parašė Ben. Rumas. Juokingas veiklas. Dėlyvanija 2 vyrai ir 2 moterys. Abu veiklaišiai vienoje knygotėje. Kaina 25c.

"Salomėja", arba kaip buvo nukirata šv. Jonui galva. Drama viename akte, parašyta garsaus anglų raštininko. Vertėti kiekvienam perskaityti. 25c.

Kada ir kokių būdu gali svietas kada-nors pasibaigti. Parašė prof. Dr. W. H. Meyer. 12 vokiečių kalbos vertė J. Ilgudaus. Kas nori darsinėti, kada ir kokių būdu gali svietas pasibaigti, tegul skaitytą knygę. Chicago, 1906, pusl. 125. Apdaryta \$1.50

KODEL HOLLYWOODAS NEPERSIKELIA NEW YORKAN?

Nėra abejonės, kad mūsų skaitytojas žino, kas yra Hollywoodas. Tas vardas yra žinomas visame pasauly. Tai yra Los Angeles miesto dalis, lyg ir kokia savistovi respublika, kur yra įsikurusi judžių pramonė. Tenai gyvena geriausi aktoriai; tenai gaminamos judiomiems paveikslams filmos; tenai mokamos didžiausios algos; tenai neapsakoma prabanga.

Taigi yra keliamas klausimas, kodėl šitokia prastatni profesija pasirinko sau vietą Los Angeles priemiesty? Kodėl ji neapsigyneno New Yorko, didžiausiam Amerikos centre?

Šituo klausimu susidomėjo ir pats New Yorko majoras La Guardia. Jis stačiai padarė Hollywoodui pasiulymą, kad tas persikeltų New Yorkan. Čia esą didesni teatrai, geresnis susisiekimas, daugiau visokių patogumų ir oras ne prastesnis, kaip Californijoje.

Į šitą pasiulymą atsakė Los Angeles miesto majoras Bowron. nurodydamas priežastis, kodėl judžių pramonė nenori ir negali keltis į New Yorką.

Paimkime visų pirma orą, jis sako. La Guardia tvirtina, kad New Yorko oras esąs taip jau geras, kaip ir Californijos. Tai netiesa, sako Bowron. Tik dirstelėkim į Jungtinių Valstijų oro biuro raportus, o pamatysime, kad pereitais metais Californijoje buvo 354 saulėtos dienos, kas reiškia 779 valandos daugiau saulės negu New Yorko. Hollywoodo per visus metus buvo tik keturios perkunijos, kai tuo tarpu New Yorke mes matėm tirstas ukanas, smarkias liutis, krušas, baisias sniego pugas ir speigus.

Na, šitoks klimatas kinematografijos pramonei, kuri susideda daugiausia iš vaizdų fotografavimo po atviru dangumi, visai netinka. Fotografijai reikia kuo daugiau saulės šviesos.

Tai viena svarbi priežastis, dėl kurios Hollywoodas negali keltis į New Yorką. Yra ir daugiau. Judžių pramonei reikalingi įvairūs gamtos vaizdai. O įdomesnių ir gražesnių gamtos vai-

zaidų, turbut, niekur kitur pasauly nėra, kaip Los Angeles apylinkė. Čia galima kurti scenas atvaizduojant Tibeto kalnus, Sacharos tyrus, Pietų juras ir Tokijo ar Johannesburgo apylinkes. Keturių šimtų mylių rate čia auga šiltų kraštų medžiai, žydi atogrąžų salos ir stūkso snieguotų kalnų gubrai.

Jeigu Hollywoodas apsigyventų New Yorko, tai jis turėtų kožną sykį važinėti į Los Angeles vaizdus kurti. Kai kuriems veikalsams pastatyti reikia kelių tukstančių žmonių; reikalingos būna armijos, minios ir tt. Tų žmonių nuo gatvės negalima paimti. Jūs reikia parinkti ir tinkamai paruošti; reikalingos ilgos repetacijos tose pat apystovose, kurios bus vaizduojamos filmoj. Taigi reiktų visus tuos žmones kožną sykį vežioti iš New Yorko į Los Angeles, apie 3,000 mylių atstumo. Pagalvokit, kiek tai kainuotų! Ir kiek būtų nepaprastu! Na, o kam tie kėblumai reikalingi, kuomet visi artistai ir darbininkai gali gyventi vietoje? Jie jau turi čia pasistatę puikiausius rumus, rojiskus sodus, maudymosi prusus ir tokius patogumus, kokių neturi Britų Imperijos karaliai. Na, tai imk ir pabandyk Hollywoodą iš čia iškelti!

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖ

WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1939 METAMS.

Jonas Matulis — pirmininkas, 906 Prescott St. Waukegan, Ill. F. Sedoravicius — pirm. pagalbinis, 733 Lincoln st., Waukegan, Ill. Susana Gabriela — nutarimų rašt., 730 McAllister ave., Waukegan, Ill. Emilija Kernaga — turtų rašt., 720 Vine Place, Waukegan, Ill. K. Valtiekunas — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill. KASOS GLOBĖJAI

D. Lauraitis, K. Ambrozunas. KNYGIAI

K. Dambrauskas, A. Marcinkus. MARSALKOS:

P. Rukšaitis, J. Jurasaitis. Susirinkimai būsą paskutinį nedėdienį kožno mėnesio, 1:30 v. po pietų, Liuzbės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

TIKĖJIMŲ ISTORIJA.

Parašė P. D. Chantepie de la Saussaye, Teologijos profesorius. Vertė lietuvių kalbon J. Laukis. Knyga didelio formato, 1086 pusl. su daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, dievačių, relikvijų, bažnyčių, šventinių ir tt. Gražiais tvirtais apdarais, Chicago, 1914. Kaina \$7.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytiis Kalbą

SUTAIŠĖ DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION

KAINA \$1.00.

DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

SIELOS BALSAS

GRAZIOS EILES, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvotų puikių paveikslų, 223 puslapiai dydžio, apie 150 įvairių eilių.

JĮ PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO

DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILES: TAUTISKOS, SEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS

TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00. Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turėtų pasidėti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas mąsypirėtas ta knygą paskelbė. Pliaugas geriausia siųst "Money Order". Popierinius galima siųsti tiesiog, paprastame konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivis" adresą ir nepamirškite prilypti už 30 centus markę.

"KELEIVIS"

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos laikraščių.)

Karo Atbėgėlių Vargai Lietuvoje.

Lietuva neketina verstis grįžti į Sovietus tuos atbėgėlius, kurie nenori tenai grįžti.

Ar reikalaujančių pašalpos atbėgėlių skaičius Vilniuje sumažės, ar yra tendencijos padidėti? Tas klausimas kelia nemažą susirūpinimą.

Vieną atžvilgiu, t. y. atbėgėlių repatriacijos atžvilgiu atbėgėlių skaičius gali šiek tiek sumažėti; tačiau yra baimės, kad atsilus orui ir pradžiūvus keliams, iš kaimyninių valstybių gali skverbtis į Lietuvos teritoriją naujos atbėgėlių bangos. Be to, reikalaujančiųjų pašalpos skaičius gali didėti ir dėl tos priežasties, kad daugelis lig šiol dar turėjo šokių tokius daiktus, kuriuos galėjo parduoti ir gautais iš to pinigais šiaip taip išsilaikyti. Tas daiktų pardavinėjimas eina smarkiu tempu. Netoli toks laikas, kada nebėliks ką parduoti. Tuomet teks kreiptis į labdaros įstaigas ir prašyti pagalbos.

Gal nekylsio sakydamas, kad geras skurdui matuoti barometras yra komisinės krautuvės, kurios priima iš publikos įvairius daiktus pardavimui komisino pagrindu. Tuojau po to, kai į Vilnių įžengė mūsų kariuomenė, tokių komisinių krautuvių buvo dvi ar trys didžiojo Mickevičiaus (dabar Gedimino) gatvėje. Dabar tų krautuvių gali matyti labai daug, beveik kiekvienoje gatvėje. Jų languose išstatyti įvairūs daiktai: rasomiosios mašinėlės, dviračiai, apsiaustai, mezginiai, kailiai, smulkiai, pačiuos, batai, indai, stiklai, kilimai. Visa, be ko šiaip taip dar galima apsieiti.

Teko apsilankyti vienoje kitoje tų krautuvių ir kalbėti su vedėjais. Jie sako:

—Dabar parduoda savo daiktus vargingesnieji atbėgėliai ir Vilniaus gyventojai. Netrukus ateis pas mus ir tie, kurie dar turėjo šokių tokių pinigų atsargas. Jos jau baigiasi. Tai ir tiems žmonėms teks atsikurti varguomenės eilėse...

—Kas bus, kai ir jie išparduos ką turi?—klausiu.

Vedėjas tik trukteli pečius:

—Bus blogiau, negu dabar...

Tiesa, turės būti blogiau. Valstybei taip pat tenka susirūpinti. Jieskios priemonių artėjantiems skurdui šalinti. Viena realiausių priemonių yra grąžinimas atbėgėlių į tas vietas, iš kurių jie atvyko į Lietuvą. Tos jų kilimo vietos šiandien yra Vokietijos ir Sovietų Rusijos valdomose buvusios Lenkijos valstybės teritorijose. Čia vienok tenka atkreipti dėmesį į tai, kad Lietuvos valstybės vadovai humanizmo sumetimais: ji neketina verstis grįžti į Rusiją ir į Vokietiją tuos atbėgėlius, kurie nenori arba negali grįžti.

Atbėgėlių grąžinimu į jų kilimo vietas susidomėjo Rusija ir Vokietija. Abiejų kraštų repatriacijos komisijos lankėsi Lietuvoje ir registravo norinčiuosius grįžti. Tokių, kaip praneša spauda, jau atsirado keli tūkstančiai. Tačiau reikia nepamiršti, kad iš viso Lietuvoje yra apie 30,000 karo atbėgėlių ir apie 70,000 žmonių, kurie neturi teisės prie Lietuvos pilietybės ir neturi teisės gauti Lietuvoje tarnybų ar darbo. Tai ir tie keli tūkstančiai, kurie gali ir sutin-

ka grįžti į savo kilimo vietas, nesudarys didelio skirto. Pašalpos reikalaujančių žmonių skaičius nebus žymiai sumažėjęs.

Pačių atbėgėlių tarpe yra dėl to nemaža susirūpinimo. Pavyzdžiui, lenkų dienraščiuose Vilniuje jau pasirodė rimtų straipsnių, kuriuose gvildinami tie klausimai. Norima įtikinti atbėgėlius, kad anksčiau ar vėliau Lietuva bus priversta atsakyti juos išlaikyti, bus priversta varžyti ir jų asmenines laisves, kiek jos nesuderinamos su krašto vidaus politika, ar kiek jos gali kenkti viešajai krašto rimčiai.

Tie lenkų dienraščiai ramina savo skaitytojus. Jiems sakoma, kad esama gaudų, jog, jiems grįžus į kilimo vietas, jie busi verčiami dirbti sunkius fizinius darbus, busiančios varžomos ir jų asmeninės laisvės. Taip, gal ir busi, bet ko gi jie gali tikėtis Lietuvoje, kuri nepajęs ilgai išlaikyti tokį didelį nekviestų ir nelauktų svečių skaičių?

Atbėgėliai ne visi orientuojasi susidariusioje padėtyje. Neseniai man teko išsikalbėti su vienu škotų, laikinai viešėjusiu Lietuvoje ir turėjusiu progą kalbėtis su lenkų organizacijų vadais Vilniuje. Jis jiems pasakė, kad jie ne realiai težiuri į gyvenimą. Jie turėtų pasimokyti iš žydų. Šie gan greitai prisitaikė prie naujų aplinkybių: pablogėjus gyvenimo sąlykoms, jie skubiai susiorientavo į ruošiasis dar sunkesnės sąlygos. Ne taip yra su lenkais. Šiandien, kai jų valstybės jau nėra, jie dar gyvena savo didžiulės valstybės galvosena, nesugeba prisitaikyti prie to, kas atsitiko. Dėl to ir jiems patiems susidaro naujų sunkenybių, ir susidaro sunkumų tai valstybei, kuri davė jiems laikiną užėgą.

Tokie argumentai, aiškus dalykas, negali patikti lenkams. Jie pergyveno sunkmetį, pergyveno savo valstybės žlugimo metą, bet negali apsiprasti su tuo faktu. Jie vis dar tikisi, kad po kelių mėnesių grįs ta pati padėtis, kurią sugriovė karas.

Vokiečių repatriacijos komisija darbavosi Vilniuje, Švedonėliuose ir Rūdiškuose ligi balandžio 4 dienos. Ji registravo visus, kas pareiškė norą grįžti į savo gimtines. Vokietija sutinka priimti visus, norinčius grįžti. Išimtis daromos tik kai kuriais atvejais, kur dėl vienokių ar dėl kitokių priežasčių kurs nors atbėgėlis gali būti Vokietijai nepageidaujamas.

Žydų atbėgėlių tarpe yra apie 1,800 asmenų, perbėgusių Lietuvos sieną pernai rudenį iš Suvalkijos, kurią iš lenkų okupantų perėmė Vokietija. Ar kada nors grįs ta Suvalkijos dalis Lietuvai, šiuandien sunku būtų pranašauti, kai pasaulio įvykiai eina tokiu nepaprastu ir greitu tempu.

Žinoma, ir tarp lietuvių atbėgėlių pasitaiko nesklandumų. Būna tokių atsitikimų, kad atbėgėliai sakosi atvykę į laisvąją Lietuvą ne darbo dirbti; jie girdi jau prisidirbę okupantų laikais. Laisvoji Lietuva turinti juos dabar išlaikyti. Aišku, kad tokios kalbos nėra rimtos. Lietuvoje negali būti geros vės tiems, kas kratosi darbo.

K. V-as.

Norvegijos Pabėgėliai Švedijoje.

Tik ką gauta Amerikoje iš Europos karo lauko nuotrauka parodo Norvegijos vaikus Švedijoje. Jie čia bėga nuo įsiveržusios vokiečių armijos.

Per Lietuvą Eisiąs Didis Vandens Kelias.

Oginskio kanalas sujungsis Baltijos jūrą su Juodąja jūra.

Laikraščiuose prieš kurį laiką buvo rašyta, kad sovietai, susitarę su vokiečiais, pradėję tobulinti savo upių ir kanalų sistemą ta kryptimi, kad būtų sudarytas tiesioginis laivų susisiekimas tarp Juodosios jūros ir Baltijos jūros. Viena to susisiekimo gysla eitų Nemunu pro Kauną ir Tilžę iki Klaipėdos, kita — Vysla iki Dancigo. Tikybeį tas planas vis dėlto realus ir įvykdomas.

„Deutsche Allegemeine Zeitung“ patalpino savo Karaliaučiaus bendradarbių G. Schrollio pranešimą tuo klausimu. Pranešime sakoma, kad į vakarus ir pietus nuo Pinksio prie Dniepro-Bugo kanalo šiuo metu jau dirbą apie 30,000 darbininkų. Kad tuo tarpu, kai Dniestras jungiamas su Vysla ir sudaromas tiesioginis vandens kelias tarp Juodosios jūros ir Baltijos jūros, sovietų vyriausybė esanti numatęsi netrukus išbulinti laivininkystei ir antrąjį kanalą į šiaurę nuo Pinksio, būtent Oginskio kanalą.

Praplatintu ir pratęstu kanalu Dniepras sujungiamas su Nemunu ir susidarys antras tiesioginis vandens kelias tarp Juodosios jūros ir Baltijos jūros. Abu tie tiesioginiai vandens keliai tarp šių jūrų sudarys naują veiksmų Rytų Europos susisiekimą, tuo labiau, kad išbulinūs Augustavo kanalą, kuris jungia Nemuną su Boru ir Narevu bei Bugu ir Vysla, susidaro naujas svarbus vandens kelių tinklas ir savutarpiam Rytų Eu-

ropos kraštų laivų susisiekimui.

Oginskio kanalas esąs 54 kilometrų ilgio ir turis devynis šliuzus. Jis statytas, kaip pranešime sakoma, „lietuvių kunigaikščio Oginskio sumanymu“ nuo 1765 iki 1780 m. Po keturių metų pirmasis laivas iš Juodosios jūros per kanalą įplaukęs į Klaipėdos uostą. Oginskio kanalo išbulinimas moderniam laivų susisiekimui tegiamai atsiliepiąs Klaipėdos uostui. Mažesnės reikšmės esąs Augustavo kanalas. Jis turi 102 kilometrų ilgio ir 18 šliuzų. Jis turės palengvinti transportus iš Nemuno baseino į Dancigą. Žymios reikšmės betgi turis Dniepro-Bugo kanalas, kuris statytas 1775 iki 1783 m. Dabar tasai kanalas greičiausiu tempu išbulinamas. Išnaudojant tam, kaip jau minėta, kelias dišimtis tukstančių darbininkų. Jo gerumas tas, kad tiesioginį vandens kelią tarp Juodosios jūros ir Baltijos jūros sutrumpina 350 kilometrų.

AGITACIJA SUVAINISKIO BAŽNYCIOJ.

Suvainiško bažnyčioje. Rokiškio apskrityje, kunigas pradėjo varyti pašėlusią agitaciją prieš civilinę metrikaciją. Per kiekvieną pamokslą jis raumoja, kad Lietuvon atėjo „pragaro pasiuntiniai“, kurie nori išplėsti žmonėms tikėjimą ir įvesti „metrikaciją“. O ta „metrikacija“ esanti baisus daiktas. Girdi, ji „niekina

moterystės stoną.“ „ardo šeimas“, „griauna tautos pamatus, nes visi karaliai vinčavojos tik bažnyčioj.“ „Ta valstybė nelaiminga, kur yra civilinė metrikacija“ pavyzdžiui, Amerika. Anot kunigo, „moteris negali būti sakramentu.“ Ir jis kviečia žmones pasirašyti valdžiai „memorandumą“, kad civilinės metrikacijos Lietuva nereikia. Tikrai viduramžiai.

UTENOJE ŽYDAS PEILIUBADŽYDEL-KAITĖ.

Utenos miestelyje, vidury gatvės žydas vardu Cibė užpuolė ir peiliu subadė žydelkaitę Blochaite. Jis nuteistas užtai 9 mėnesiams kalėjimo.

KUNIGŲ PROPAGANDA PRIEŠ CIVILINĘ METRIKACIJĄ.

Bažnyčiose prie durų dabar kunigai turi pasistatę staliukus ir žmonės ragina mi dėti savo parašus po prašymu valdžiai, kad nebūtų įvesta civilinė metrikacija.

KLAIPĖDOS UKININKAI NETURI DARBININKŲ.

Atėjus pavasariui ir prasidėjus laukų darbams, Klaipėdos ukininkai pajuto didį sunkumą dėl darbininkų stokos. Visi jauni vyrai išvaryti į karą ir nėra kam laukų dirbti.

ISGABENO 5,500 LENKŲ.

Šiomis dienomis buvusi Lietuvoje vokiečių komisija priėmė 5,500 internuotų lenkų ir atbėgėlių, kurie pareiškė norą grįžti į savo gimtinę.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIESTIS. JŲS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimšas Mokslo, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis iliustruotas žurnalas KULTURA.

„KULTURĄ“ REDAGUOJA PASIZYMĖJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl „Kulturos“ turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo gimtinės ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą „KULTURĄ“ arba ISSIRASYKITE JĮ PATYS. „KULTUROJ“ rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, „KULTUROS“ žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

„KULTUROS“ metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pasmėčiui — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ZURNALAS „KULTURA“

ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Traukinio Katastrofa Alytuje.

Balandžio 14 dieną Alytuje buvo toks atsitikimas. Iš gelžkelio stoties išėjo traukinys Kauno link. Stoties pareigūnai lydi akimis išeinantį traukinį. Traukiniui nuvažiavus apie 100 metrų nuo stoties, išsigasta visi, pamatę, kad traukinį bėgiai veda ne ten kur reikia. Tie bėgiai, kuriais traukinys važiuoja, už maždaug 300 metrų baigiasi, o už jų baigiasi ir pylimas. Tuo tarpu mašinistas vis didina greitį, duoda garo. Visi sustingsta ir tyli. Už pusės minutės pasigirsta baisus trenksmas. Garvežys, 120 tonų sunkumo, krenta nuo pylimo ir įlenda apie 2 metrų į žemę; pašto vagonas užsloka ant garvežio, visai jį sutriuškindamas ir atstoja maždaug 45 laipsnių kampą. Garvežys sulinksta pusiau, pasvyra ant kairiojo šono. Žmonės, esantieji traukinyje, nuo trenksmo nupuola nuo suolų, smarkiai prisitrenkdami. Prie traukinio atsukba pareigūnai iš stoties. Keleiviai lipa iš vagonų. Jiesko mašiništo, bet mašinistas negali išeiti, nes per tą vietą, kur jis sėdi, sulinkęs garvežys. Žmonės išmąs garvežio langą ir ištraukia mašiništą, kuris labai smarkiai pritrenktas.

SUDEGĖ PANDELIO PIENINĖ.

Balandžio 17 rytą Pandelio miestelyje. Rokiškio apskrityje, sudėgė pieninė, kuri buvo didžiausia ir geriausia įtaisyta visoje Lietuvoje.

ZODYNELIS

LIETUVISKAI - ANGLISKAS IR ANGLISKAI - LIETUVISKAS. Tępa 18,000 žodžių. Labai parankus turėti kšenyje. Gražiai apdarytas dirbtine skura, 160 puslapių. Parankesnis ir geresnis kšenisio žodynelio lietuvių kalboje nėra. Gaunamas „Keleivis“. Kaina \$1.00

NAMŲ DAKTARAS.

Parašė daktaras A. J. Karalius. Ši nauja knyga užpildyta vien receptais, aiškiais nurodymais kokių vaistų dėl kokios ligos naudoti. Verta šią knygą įsigyti visiems, nes Namų Daktaras yra vienas iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui. Įsigykite tuoj. Didelė knyga, apie 300 puslapių. Kaina Audeklo viršelias \$2.50

„O. S. S.“ arba šliubinė iškilmė. Vieno akto farsas, labai juokingas ir geras parastatymui. Kaina 16c.

AR ROMOS Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠĖ KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškinama laikai ir aplinkybės kada į Pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška tų laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžių nuskriaustoms minios.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mazonoj Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jėzus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kaune Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškinamas tas formos, jis pridavė didelę reikšmę monarhijoms, bet tik su tokomis formomis, kaip sielėnės yra romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš devinto šimtmečio ir jų darbai. SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Inkvizicija ir popiežių praeikiniai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Francuzijai. 1896 m. Filipinų revoliucija ir priežastys, kurios tą revoliuciją išaukė. Romos bažnyčia Ispanijoj ir Meksikoj.

SKYRIUS VIII. Šiandieniniai supratimas tikėtinųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasisavimentai ir pareiškimai plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X parėdavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praktika.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienokį ar kitokį supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žaislą ir tamšimimą plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygėje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; apauda aiški. Audimo viršelias, gražiai sidabrinėmis raidėmis įspausintas knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršelias, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorių, sekančiu adresu:

REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON. PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuorūdyta kaina ir

„KELEIVIO“ KNYGYNE

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

KLAUKUS JONO VAITKAUS LIKIMAS.

Jis dirbo 40 metų, busas jį sužeidė. „draugai“ pavogė jo pinigus ir išmetė iš namų.

Pereitęs subatos rytą „Keleivio“ name atsisėdęs ant laiptų senas vyras. Laipais vaikščioja daug žmonių, todėl jam buvo pastebėta, kad po kokių žmonių nesėdėtų. Jis mėgino atsisėsti, bet pasirodė, kad su-
paralyžuotas ir padėti nelabai gali. Rašantis šiuos žodžius pasisūlė jam pagalbėti. Senelis prašė kokią nors pagalbą. Bet jis kalbėjo labai sunkiai ir neaiškiai. Matyt, kad paralyžiaus paliesta ir jo kalba.

Paklaustas, „ar šiandien valgei“, atsakė: „ne.“
„Gal pinigų neturi?“
„Turį 50 centų...“
„Tai kodėl nepavalgai?“
„Kad neleidžia į restoraną... duris uždarė.“

Klausinėjant jį toliau paaiškėjo tokia istorija:

Jis vadinasi Jonas Vaitkus, 64 metų amžiaus, kilęs iš Telsių, atvykęs Amerikon turėdamas 24 metus amžiaus ir išgyvenęs čia jau 40 metų. Beveik visą laiką dirbęs Bostono adatinėje, o gyvenęs South Bostone. Vyras aukšto ūgio ir stambaus sudėjimo, bet labai suvargęs ir išrodo, kaip 80 metų amžiaus. Nevedęs, nepilietis ir prie jokių draugijų nepriklauso.

Paklaustas, ar neturi giminių, atsakė kad turį, bet jie nenorį jo laikyti. Paklaustas, kodėl nesuitaupė pinigų taip ilgai dirbdamas, atsakė, kad turėjo susitaupęs, bet pinigus iš jo pavogė. Įvardijo vieną savo giminių.

Ir tai sakydamas senelis pradėjo drebėti, jo žodžiai užsikirtę, akys pasirodė ašaros.

Jis turėjęs iš banko pasiėmęs \$4,000 čekių ir tą čekį iš jo pavogė ir „iškešinę“. Pasakodamas apie tą čekį jis pradėjo paimiotis, įvardijo kitą žmogų, pas kurį gyvenęs „ant burdo“. Tas jo čekį paėmęs. Išrodo, kad senelio atmintis jau nebeaiški.

Vėliau jis prisimena, kad tie pinigai buvę iš jo pavogti tuo laiku, kai jį ligoninė išvežė. Jis buvęs būsio sužeistas. Atsiraudoja dešinės rankos rankovę ir rodo, kad neturi pusės alkūnės, kauklai mato. Ligoninėje buvęs 3 ar 4 metus — tikrai neatsimena.

„Keleivio“ ofisas susižinojo telefonu su Public Welfare departamentu ir pareikalavo, kad duotų tam nelaimingam žmogui prieglaudą. Welfare departamentas sutiko jį priimti, bet liepė atvykti šio panaudėlio rytą į State House, Room 5. Tuo tarpu „Keleivio“ redakcija pradėjo teirautis, kur jis yra gyvenęs paskutiniiais laikais ir pas ką. Paaiškėjo daugiau smulkmenų. Pasirodė, kad iš Jono Vaitkaus buvo pavogti netikie \$4,000, apie kuriuos jis pats kalbėjo, bet pavog-

ti taip pat ir tie pinigai, kuriuos jis gavo kaip atlyginimą už sužeidimą. Jis da turėjęs \$1,800 Hyde Parko Savings Banke, bet pereitais metais ir tie buvę iš jo išvilioti. Išrodo, kad viso labo iš jo bus pavogta tarp \$6,000 ir \$7,000. Ir tai vis esąs „artimuji“ darbas. Paskutinės jo sutaupos, kurias jis laikė Hyde Parko banke, esą pavogtos pereitų metų rugpjūčio mėnesį. Buvę dėta už tuos pinigus laikyti jį visą amžių, bet pereitą savaitę jis jau atsidūrė gatvėje. Kai jį sunku suprasti, tai niekas jo skundų ir nepaiso.

Šio panaudėlio rytą Jonas Vaitkus vėl pasirodė besėdįs „Keleivio“ name ant tu pačių laiptų. Redakcija davė jam raštelį į State House, davė pinigų ant kelio, pasodino į gatvę ir nurodė kur išlipti arti State House.

Vagys, kurie pasiglemžė Vaitkaus pinigus, kaip rodos, bus susekti ir turės atsakyti.

Svarbus LSS 60 kuopos susirinkimas

Susirinkimas įvyks subatoje, birželio 1, kaip 8 vak., „Keleivio“ raštinėje. Draugai, būtinai dalyvaukite, nes yra svarbių reikalų aptarti. Be to, reikia išrinkti delegatą į LSS suvažiavimą, kuris įvyks birželio 25 d., ir yra LSS-LDD pikniko rengimo reikalų.

LSS 60 kp. valdyba.

Persikėlė Naujon Vieton

Advokatas ABRAHAM ZINTZ is Cambridge'aus, praneša, kad jis perkėlė savo ofisą į Central Square Building, 678 Massachusetts ave., Cambridge. (2)

TEL. KIRKland 5530.

Išpudingos Tolivaišos laidotuvės.

Pereitą sėdą, 22 gegužės, buvo palaidotas Jonas Tolivaiša, Bridgewater Lietuvių Darbininkų Kooperatyvo čeverių dirbtuvės vedėjas. Dirbtuvė, kurioj dirba apie 300 žmonių, tą dieną buvo uždaryta ir visi darbininkai buvo susirinkę atsisveikinti paskutinį sykį su savo draugu ir administratorium. Išlikusių buvo susirinkę netik saviškiai, bet kone visi Bridgewater gyventojai, nes velionis buvo labai populiarus šio miesto pilietis ir veikėjas. Automobilij buvo keli simtai. Kadangi velionis buvo pažangus ir laisvas žmogus, tai ir šermentys buvo be bažnytinio apeigų. „Keleivio“ redaktorius pasakė trumpą kalbą išvežant kūną iš namų ir paskui ilgesnį atsisveikinimo kalbą prie kapo.

Gėlių buvo privežta didelė galybė, karstas taipgi labai puošnus. Laidotuvės būdai labai gerai sutvarkytos ir labai išpudingos.

Bridgewater darbininkų kooperatyvas dabar susirūpinęs, kur gauti kitą tokį gabų vedėją savo dirbtuvei. Pagelbininkų jis niekadossau nesamdydavo ir dabar nesą žmogaus, kuris galėtų užimti jo vietą.

Koresp.

Du broliai kartu gimė ir kartu mirė.

Norwoode gyvenę du broliai dvynai, Francis Con-ton ir Raymond Con-ton. Pereitą savaitę Francis staigiai mirė širdies liga. Neprasli-ko nei dvi valandos, kaip krito ir antras brolis, Raymondas. Jis buvo rastas negyvas virtuvėje ant žemės. Abudu turėjo po 42 metų amžiaus ir abudu mirė nuo širdies ligos.

Organizuojasi karą „stabdyt“.

Šio panaudėlio vakare min. Kubiliaus žinyčioj buvo prieškarinis mitingas. Dalyvavo 7 kitataučiai ir 17 lietuvių bolševikų ir žinyčios parapijonų. Buvo išrinktas komitetas, į kurį įnejo min. Kubilius, Bolyas, Burba ir pora kitataučių leidžių.

Kuomet aš išėjau su maža opozicija, pastebėdamas, ar išmintinga mums, lietuviams, pirmutiniams šiuo reikalu afišuotis, ir kodėl šie prieškariniai agitatoriai nesikreipė pirmoj eilėj pas aurius ar kitas tautas, tai iš musiškių komunistų gavau epitetų: „Paleidai smarvę ir tt.“

J. K—nis.

Nori apvalyt Scollay skvėrą nuo elgetų.

Scollay skvėro apylinkės biznierių ir namų savininkų buvo sušaukę anądien protesto mitingą prieš policiją, kad ji leidžia visokiems skurdžiams tenai elgetauti. Daugelis jų yra alkoholikai, visados girti ir visados užkabineja praevius prašinėdami dešimtuką „for a cup of coffee.“ Bet gavę dešimtuką tuojau skubina į salioną da vieną stiklą alaus išsigerti. Tai nėra tikrieji bedarbiai.

Vietos biznierių ir namų savininkų skundžiasi, kad šitokie tipai labai kenkia jų biznizams.

LATVYS LAISNIUOTAS KARPENTERIS.

Statom naujus ir taisom senus namus. Mūsų kaina prieinamiausia. Visoks darbas garantuotas. Padarom reikalingus planus pataisymams. Klauskite mūsų kainos ir pamatysite skirtumą. Matyt geriausia vakarais.

J. J. KIRKIS

32 Hawthorne Ave., ARLINGTON, MASS. Tel. ARL 5537-J

Vienoda Šiluma Jusų Namuose

Ar reikalinga jums vargintis per ilgus žiemos šaltius su angimis ir keist nesmagumais pavasar, ro ir rudens drėgnose dienose? Paklauskite kaip lengva to išvengti.

\$139—Įdėsim į jusų šilumą garantuota OIL BURNERJ su Tanku, gatavai išdyt. Tik reikės paspaust guziką. Galite gaut ant 3 metų išmokėjimo ir nereikės pradėti mokėti iki Oktobrio mėnesio.

Nelaukit rudens, tada indėjimas bus brangesnis. Klauskite dabar. Jusų lietuvis Plumberis ir Gas fitteris.

CHARLES J. KAY

(KUCINSKAS)
322 Dorchester Street
SOUTH BOSTON
Tel. SOU 6316

Lietuvių Radio programos.

Birželio 1, programa per stotį WORL, 920 k. nuo 8:30 ryto: (1) Žinyčios Jaunuolių Choras iš So. Bostono, vadovaujant Eugenijai Vaigauskaitėi; (2) Eugenija Vaigauskaitė aiškina apie veido grožį ir „dieta.“

Birželio 2, nedėlioje, per stotį WORL, prasidės nuo 9:30 ryto: (1) Lowellio Klubo orkestra; (2) dainininkė Marytė Kojutytė iš Lowellio; (3) smuikininkas Peslikas iš Lowellio; (4) Vytutas Ramanauskas iš Lowellio sakys eiles; (5) Balso Choras iš Lowellio vad. J. Amonui; (6) kalbės Vincas Peslikas, pirm. Lowellio Pil. Klubo.

Step. Minkus.

Gerai įrengtas ruimas

Didelis, apšildytas, visi parankumai, arti karų, vienam arba dviem vyrams. Galima matyt bile laiku nuo 9 iki 8 vakarė. Tel. COL 1174
99 Bowdoin ave., Dorchester.

BEKERYS

Mėty dirbt prie lietuviškų duonų ir abėnai visoki darba, taipgi visokių keikus ir peistrus ir žydiskus duonas. Klaus: .St. (4)
253 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. SOUth Boston 3845

Julius Mikalionis

Real Estate & Insurance

APDRAUDZIA NAMUS, AUTOMOBILIUS, RAKANDUS IR T. T. Ofisas Naujoje Vietoje.
63 THOMAS PARK, SO. BOSTON, MASS.

CASPER'S BEAUTY SALON

ZILIEMS PLAUKAMS PRITAIKOME NATURALI SPALVĄ, ir taipgi ant tokių plaukų padarome PERMANENT WAVE su specialiu tam aliejum. Darbą garantuojam.

83a L Street

SOUTH BOSTON. Tel. 4645

NAMŲ SAVININKAI

PASINAUDOKITE GERA PROGA!

Pereitą žiemą apdraskė jusų namų stogus, sumirkė sienas, nuplovė pentą. Nori ar nenori, pataisyti turėsi. Todėl pradėk taisyt tuojau ir sutaupyk kiekvieną dolerį kur tik galėsi.

ŠTAI JUMS GERA PROGA

VISKĄ TURIME IŠPARDUOTI ŽEMIAU FEKTORĖS KAINOS, nes namų, kur yra mūsų Krautuvė pardavė, turim išsikraustyti.

KAM REIKIA PENTO—pas mus gausit pigiai, už \$1.00, \$1.50, \$2.25 ir \$2.85 galioną.

SIENOM POPIERŲ—nuo 5c. už rolį ir aukščiau.

KAM REIKIA PATAISYT, AR UZDĖT NAUJĄ STOGĄ, ateikit pasitart pas mus, persitikrinkit kiek galite suėdyt Mes apkalam SINGELIAIS NAMĄ IS LAUKO, taipgi sutaisome ir VIDUJE, arba parduodam reikalingą medžiagą. Taipgi užlaikome reik menų is geležies, vario ir braso. Žodžiu, viską, kas prie namo reikalinga, pas mus galite gauti nupigintom kainom. Ateikite persitikrinti!

SOUTH BOSTON HARDWARE, INC.

290 W. Broadway, SOUTH BOSTON.
(Kampas D Street), J. KLIMAS—Vedėjas.
Tel. SOU 1756

Tel. TRObridge 6880

Dr. John Repshis

(REPAY) LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
Kamp. Inman st. arti Central av.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21345

MEDICINOS DAKTARAS C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakarė.
107 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

Tel. KIR 7119

Paulina Luzeckas M.D.

LIETUVĖ GYDYTOJA
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
SEKMADIENIAIS PAGAL SUTARTĮ.
400 BROADWAY, Cambridge, Mass.

Tel. University 9466

Dr. Susan Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave., (Prie Central Skvero) CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specialistas Vyriskų ir Moteriskų Ligų, taipgi Kraujo ir Odos.
Valandos: nuo 10 iki 12 diena, nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakarė
180 HUNTING AVE., BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2895

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakarė.
Sėdominis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena.
447 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Dr. Joseph A. Gaidis OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12, nuo 2 iki 5, nuo 7 iki 12, Sėdominis 9 iki 12 ir sustarus.
AKIU DAKTARAS
Ištaiso defektuotą akis ir tinkam laiku sugrąžina sviesą. Išgaminuoja ir priiskiria akinus.
114 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 22 BOSTON. Telef. Lafayette 2371 arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTO IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama.
326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618

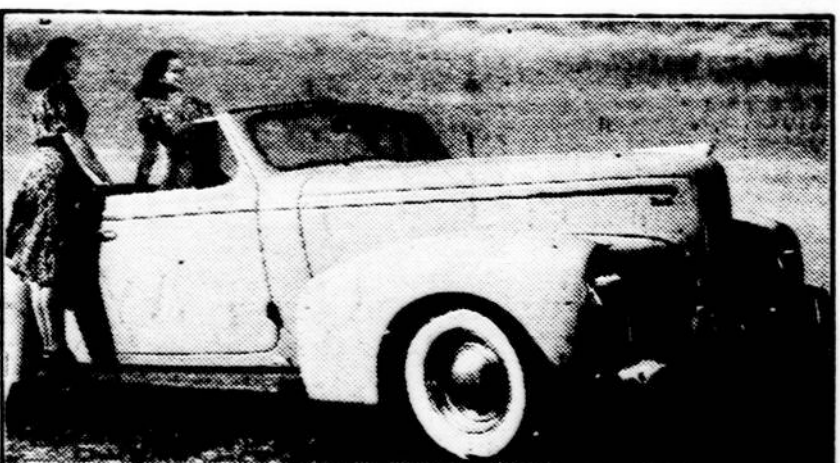
BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone SOUTH Boston 1058
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTŪRA.
Kainos: Stebėtinai Piguos. Dideli pagerinimai ir Hydraulic Brekis.
TAIPGI TAISOME AUTOMOBILIUS IR TROKUS VISOKIŲ IŠDIRBYSCIŲ.
Peter Trečiokas ir Joe Kapociunas — savininkai.
Taisyimo ir demonstravimo vieta: 1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.,

Geriausia Proga DABAR!

ŠTAI JUMS NAUJAS 1940

Nash Coupe, tik \$795
naujas Sedan 584
(F. O. B. Factory)

SIRDIS JUSŲ KARO YRA INZINAS.

Nash inžinas yra tikra tvirtovė, todėl jo atsparumas neapsakomai ištvermingas, jam lygaus nėra. Be to jis ekonomiškas, su galionu gazo nuvažiuojį iki 23 mylių, aliejaus vartoja irgi mažai, todėl „amžius“ jįs karo ilgas ir investantas pastovus.

Išvažiuavus su Nash kelionėn, nereik bijot blogų kelių, nė kalnų. Artinantis vakarui, nereik skubėti į artimiausią miestelį apsirūpinti nakvyne. Jūs galite puikiausiai išmiegot lovoje, kuri yra įrengta Nash kare.

Yra tiek daug naujenybių, kad viską išaiškint užimtų labai daug vietos, todėl geriausiai pamatykit Nash savo akimis ir pabandykite pasivažinėti, tuomet suprasit tikrąją Nash vertę.

KAM REIKALINGAS MAZESNIS KARAS
PAMATYKIT Willys Coupe \$495
NAUJĄ 1940 (F. O. B. Factory)

JEIGU JUSŲ KARAS NEKLAUSO, ATVAŽIUOKITE, MES SUTAISYSIM. TAISOME VISOKIŲ IŠDIRBYSCIŲ. Koznam darbiu yra gerai prityręs mechanikas. Darbą užtikriname. Sulankstyus sparnus ištaisom kaip naujus. Kam reikia GAZOLINO, prisipilkit pas mus.

BOSTON STREET GARAGE

PETRAS PILVINIS NASH SALES & SERVICE
119 BOSTON STREET, SOUTH BOSTON.
Tel. GEN 9296 Namų COL 9057.

to SUFFOLK DOWNS

RIDE THE 'EL'

Greitais, tankius patarnavimus per Maverick Stotį taisyti ir erandstand. TIKRAS 10c

PICKWICK ALE

Sužadink savo apetitą išgerdamas
butelį PICKWICK prieš valgį.

BONKOSE

IS KRANO

12 ANČŲ IR PILNOM KVORTOM PARODYK J PICKWICK KRANĄ

Copyright 1940, Harbottle & Co., Inc.

HAFENREFFER & CO. BREWED SINCE 1870